ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ..... Δραχμὰς 7.50
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ..... Φρ. Χρ. 8

Διαχειριστής: Σ. ΒΕΛΛΗΣ

ΕΤΟΣ Δ' — ΑΡΙΘΜΟΣ 137

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ Λ. 10

Διὰ πᾶσαν αἴτησιν:
"ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΝ,, ΑΘΗΝΑΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Μαΐου 1909

Ἡ «ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ» διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ τὸν ἔλεγχον δωδεκαμελοῦς συμβουλίου ἐκ δικηγόρων ἐν Ἀθήναις.

Ἐπόπται τῆς ὕλης καὶ ὑπεύθυνοι
ΠΕΤΡΟΣ ΘΗΒΑΙΟΣ
Π. ΛΑΓΟΠΑΤΗΣ—Ε. ΚΟΥΛΟΥΜΒΑΚΗΣ—Α. ΜΠΟΥΚΡΑΣ
Δικηγόροι ἐν Ἀθήναις

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΚΑΙ ΔΙΚΗΓΟΡΙΑ

(Κατὰ μετάφρασιν ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀθήναις δικηγόρου κ. Εὐστρατίου Κουλουμβάκη.)

Μεταφράζομεν καὶ δημοσιεύομεν κατωτέρω μακρὸν καὶ πνευματωδέστατον ἄρθρον Γάλλου δικηγόρου, τοῦ κ. G. Mougeot δημοσιευθὲν εἰς τὸ καὶ παρ' ἡμῖν πασίγνωστον μέγα περιοδικὸν «Revue Politique et Parlementaire». Ὑπολαμβάνομεν δὲ ὡς καθῆκον ἡμῶν, νὰ μνηθῶμεν τὴν ἀγαστὴν τῷ ὄντι ἐλευθεροστομίαν τοῦ Γάλλου συναδέλφου, καὶ νὰ δηλώσωμεν ἀπεριφράστως, ὅτι, καὶ κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν, ἀκριβῶς τώρα ἐπὶ τῇ συστάσει τῶν Δικηγορικῶν Συλλόγων, πολὺ σπεύδουσιν οἱ ὡς ἀπὸ τρίποδος προφορικῶς ἢ ἐγγράφως διατυποῦντες ἀξιώματα ἐπιταγῶν ἢ ἀπαγορεύσεων περὶ τοῦ δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος. Καίτοι δὲν θέλομεν μὲ τοῦτο νὰ εἴπωμεν, ὅτι τὸ μεταφραζόμενον ἄρθρον θὰ ἀποκαλύψῃ τὸ πρῶτον παρ' ἡμῖν τὸν τρόπον καὶ τὴν εὐρύτητα, καθ' ἣν συζητοῦνται τὰ δικηγορικὰ ζητήματα ἐκεῖ, ὅπου ἡ δικηγορία ἔχει ἀναχθῇ εἰς ἠθικὸν ὕψος μηδὲ νοούμενον παρ' ἡμῖν. Διότι εἰς οὐδένα ἴσως τῶν ἀναγνωστῶν τῆς «Δικαιοσύνης» εἶνε ἄγνωστον ὅτι αἱ νεώτεραι οἰκονομικαὶ καὶ κοινωνικαὶ συνθῆκαι καὶ ἀντιλήψεις, περὶ τῆς κοινωνικῆς βαθμίδος τῶν διαφόρων ἐπαγγελματιῶν, ἐν μὲν τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τῇ θεωρίᾳ διὰ τῆς κοινωνιολογίας, ἐν δὲ τῇ πρακτικῇ διὰ τῶν ὁσημέραι πολλαπλασιαζομένων ἀναγκῶν τοῦ ὁσημέραι μεταμορφουμένου βίου ἀτόμων καὶ κοινωνιῶν, κατέρριψαν ἤδη τοὺς πλείονας φραγμοὺς μεταξὺ τῶν ἐπαγγελμάτων καὶ περιώρισαν σημαντικῶς τὰς ἰδιαιτέρας ἑκάστου αὐτῶν συνθήκας, ὥστε λίαν δυσδιάγνωστος καὶ ἄγαν δυσδιόριστος κατέστη ἡ ἰδιάζουσα ἑκάστῳ καθηκοντολογία. Ἡ κοινωνία εἶνε μία, ἀνεγνωρίσθη μία καὶ ἀδιαίρετος, τόσον δὲ στενὴ καὶ συχνὴ κατέστη ἤδη ἡ ἐπικοινωνία καὶ ἡ ὑλικὴ καὶ ἠθικὴ ἀλληλεγγύη τῶν μελῶν αὐτῆς, ὥστε δὲν εἶνε μόνον μία καὶ ἑνιαία διὰ πάντας ἡ νομοθεσία, ὅπερ δὲν συνέβαινεν ἄλλοτε, ἀλλὰ καὶ τὰ ἠθικὰ καθήκοντα διὰ πάντας ὑπάρχουσι κατὰ τὸ πλεῖστον τὰ αὐτά, διότι καὶ ἐν τῇ κοινωνικῇ κλίμακι πάντες ἔχουσιν ὕψος μόνον πρὸς τὴν ἰδίαν ἕκαστος ἱκανότητά του καὶ τὴν ἀνθρωπίνην ἀρετήν του ἀνάλογον.

Προκειμένου ἄλλως περὶ τῆς παρ' ἡμῖν δικηγορίας, εἶνε τόσον εὐρὺ τὸ ἔργον καὶ τόσον βαρὺ καὶ δύσκολον τὸ καθῆκον, ὅπερ ἀνέλαβον οἱ Δικηγορικοὶ Σύλλογοι, ὅπως συζητήσωσι τὰ ζητήματα τὰ σχετικὰ πρὸς τὴν ἀπὸ συστάσεως τοῦ Βασιλείου χαώδη δικηγορικὴν κατάστασιν, ἀντικειμένην πρὸς πολλὰς στοιχειώδεις ἴσως ἐπιταγὰς τοῦ Κώδηκος τῆς ἀνθρωπίνης εὐπρεπείας, ἀντικειμένην πρὸς πολλοὺς πάντως ὅρους τῆς ὑπάρξεως καὶ προκοπῆς δικηγόρων, οἵτινες θὰ ἐπεθύμουν νὰ βασισθῶσι σταδιοδρομοῦντες μόνον ἐν τῇ ἰδίᾳ ἑαυτῶν ἀξίᾳ καὶ ἀρετῇ, ὥστε καὶ ἐντελῶς μάταιον, ἂν μὴ καὶ ἐπικίνδυνον, εἶνε τὸ νὰ διατυποῦνται σκέψεις ἔστω μόνον, περὶ ἀπολύτων δικηγορικῶν καθηκόντων, εἰς ἀπὸ θεωρίας ἐξ ἑνὸς γραφείου διασαλπιζομένας ἐπιταγὰς καὶ ἀπαγορεύσεις.

Τὸ μεταφραζόμενον ἄρθρον ἐλπίζομεν ὅτι καὶ διὰ τὰς ὀξυτάτας παρατηρήσεις καὶ διὰ τὴν δύναμιν τῶν ἐπιχειρημάτων—λυπούμεθα, μὴ δυνάμενοι ν' ἀποδώσωμεν αὐτοῦ τοῦ ὕφους τὸν σαρκασμὸν — θὰ δώσῃ σπουδαίαν ἀφορμὴν πολλὰ καὶ παρ' ἡμῖν νὰ μελετηθῶσι ζητήματα. Οὐχὶ περιοριζομένης τῆς συζητήσεως ἐντὸς τῶν δικηγορικῶν ἐγωϊσμῶν καὶ συμφερόντων, ἀλλ' ἐκτεινομένης ὡς πρόσηκει εἰς ἄνδρας ἐπιστήμονας τῆς ἐποχῆς μας, εἰς ὅλον τὸ πεδίον τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, ἐφ' οὗ καὶ ἡ δικηγορία ἔχει τὸ ἰδιαίτερον στάδιόν της, μέρος τοῦ ὅλου, καὶ κατὰ τὴν ἔκτασιν καὶ κατὰ τὴν μορφὴν ἀνάλογον πρὸς τὸ ὅλον.

Ἐν τούτοις δὲν δυνάμεθα ν' ἀρνηθῶμεν, ὅτι τὸ μεταφραζόμενον ἄρθρον περιέχει καὶ γνώμας ὑπεράγαν νεωτεριστικάς, γνώμας ἴσως τινὰς ἀπολύτως ἀπαραδέκτους. Τοιαύτη δὲ γνώμη εἶνε ἰδίως ἐκείνη, καθ' ἣν δέον νὰ ἐπιτραπῇ εἰς πάντα πολίτην ἡ ὑπεράσπισις ὑποθέσεων ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων. Τῆς ἀδείας ταύτης πικροτάτην καὶ ἀλγεινοτάτην πεῖραν ἔλαβεν ἡ Γαλλία, κατὰ τὴν Μεγάλην της Ἐπανάστασιν, ὅτε εἰσήλασαν ὑβριστικῶς καὶ ἀχρείως εἰς τὰ δικαστήρια ὡς ὑπερασπισταὶ ἀλλοτρίων συμφερόντων πᾶσα ἀμάθεια, πᾶσα ἠλιθιότης, πᾶσα ἀσέβεια καὶ πᾶσα φαυλότης. Ὑπὸ τὴν ἀγωνιώδη πίεσιν ὅλου τοῦ Γαλλικοῦ Λαοῦ κατηργήθη ὁ νόμος ἐκεῖνος τάχιστα.

Καὶ τῷ ὄντι, ἐφ' ὅσον κρίνεται ὡς ἀπαραίτητον καὶ ἀναγκαῖον, ἵνα ὡρισμένοι πολῖται, εἰδικῆς μορφώσεως, κρίνωσι τὰ στοιχεῖα τῶν ὑποθέσεων ἐν παραβολῇ πρὸς διατάξεις νόμων, δὲν δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν πῶς δὲν κρίνεται ἐξ ἴσου καὶ ὁμοίως ἀπαραίτητον καὶ ἀναγκαῖον, ἵνα καὶ εἰδικῆς ὡσαύτως μορφώσεως πολῖται, ἐξ ἰδιαιτέρου συμφέροντος καὶ ἐπιβλητικοῦ καθήκοντος, ἀφοσιῶνται εἰς τὴν ἐξ ἐπαγγέλματος παράστασιν τῶν δικαίων τῶν διαφερομένων πολιτῶν πρὸς τοὺς δικαστάς. Δὲν εἶνε δὲ νοητὴ μεταβολὴ τῆς καταστάσεως ταύτης· διότι καὶ ἂν οἱ τυχόντες πολῖται καθίσταντο δικασταὶ ὑπὸ τῶν συμφωνούντων ἐν τούτῳ διαφερομένων, καὶ πάλιν, διὰ τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων, θὰ ὑπῆρχεν ἡ ἀνάγκη εἰδικῶν δικαστῶν καὶ δικηγόρων, ὡς καὶ νῦν συμβαίνει ἐπὶ διαιτησίας. Παραλείπομεν τὸ ζήτημα τῆς δημοσίας τάξεως, ἥτις ἔσται ἀνεπίτευκτος.

Ἐὰν τὸ νομίσωμεν ἀναγκαῖον καὶ ἄλλας ἡμῶν παρατηρήσεις θὰ διατυπώσωμεν ἐν τῇ συνεχείᾳ τῆς μεταφράσεως. Διότι, ὡς εἴπομεν ἤδη, θὰ ἐπεθυμοῦμεν, νὰ ἐλάμβανεν ἡ συζήτησις γενικώτερον χαρακτῆρα. Τὸ ἄρθρον τοῦ Γάλλου συναδέλφου, ἀφιερωμένον εἰς τὴν μνήμην μεγάλου δικηγόρου, ὅστις ἀπὸ τῆς δικηγορίας εὐθέως καὶ ἀμέσως ἀνῆλθεν εἰς τὸν πρωθυπουργικὸν τῆς μεγάλης πατρίδος του θῶκον, ὃν ἐξόχως ἐλάμπρυνεν, ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Εἰς μνήμην τοῦ Βαλδὲκ - Ρουσσῶ»

Ὑπάρχει «**ζήτημα δικηγορικόν;**» Μόνον πνεύματα ἁπλοϊκὰ καὶ ὀπισθοδρομικὰ τολμῶσι ν' ἀρνηθῶσι τοῦτο, ἄνθρωποι ἀσκητικῆς ἠρεμίας, οἵτινες ἐκ προκαταβολῆς (a priori) ὑπολαμβάνουσιν ὅτι τὸ πᾶν ἔχει ὡς ἄριστα ἐν τῇ Δικαιοσύνῃ, ἢ γέροντες νομικοί, λευκανθέντες ἐν τῷ ἐπαγγέλματι, οἵτινες δὲν ἐπιτρέπουν νὰ θίξῃ τις τὰ ἄχραντα μυστήρια, ἐγκωμιασταὶ τοῦ παρελθόντος, δι' οὓς πᾶσα κατάστασις, ἥτις ὑπῆρξε σύγχρονος πρὸς τὰς ἐπιτυχίας των, πρέπει νὰ μείνῃ ἄθικτος καὶ ἱερά. Ἀλλὰ λίαν εὐτυχῶς ἐπέρχονται ἑκάστοτε περιστατικὰ διαφωτίζοντα τερατώδη πραγμάτων τινῶν κατάστασιν, ἐπέρχονται δὲ καὶ καταιγίδες ἀπότομοι διασείουσαι τὸ σκωληκόβρωτον οἰκοδόμημα, τὸ συγκρατούμενον ὡς διὰ θαύματος, καὶ ἐπισπεύδουσαι τὴν ἐντελῆ καταδάφισιν, ἥτις ἐνδιαφέρει ἐν ταὐτῷ τὴν κοινὴν ὑγιείαν καὶ ἀσφάλειαν.

Ὑπάρχουσι τρεῖς τάξεις δικηγόρων, λίαν ἄνισοι πρὸς ἀλλήλας ἀριθμητικῶς καὶ ἠθικῶς.

Ἡ πρώτη τάξις περιλαμβάνει τοὺς ἀνθρώπους τοῦ παρελθόντος, οἵτινες κατὰ τὸ ἀρχαῖον ρητὸν «διέγραφον τὸν βίον των ὡς φωτεινὴν γραμμήν», πνεύματα τοῦ καθήκοντος, ἄνδρες τῆς Τιμῆς καὶ τῆς Πίστεως, οἵτινες εἶχον τὸ μέτωπον ὑψηλὰ «χωρὶς φόβον καὶ πάθος», ἀγνοοῦντες τὰς λιποψυχίας καὶ τοὺς ἐνδοιασμούς, προσέτι καὶ συνηθέστατα κληρονόμοι οἰκογενειακῆς περιουσίας, ἥτις ἐπέτρεπεν αὐτοῖς ν' ἀγνοῶσι καὶ τὸν χαμερπῆ πόθον ἐπικερδοῦς πελατείας, καὶ νὰ μὴ ἀποδίδωσι σπουδαιότητά τινα χρηματικὴν εἰς τὴν ἀγνωμοσύνην τῶν πελατῶν των, ἐν κεφαλαίῳ εἰπεῖν ἀπηλλαγμένοι ὑλικῶς καὶ ἠθικῶς πάσης ἀσχολίας ταπεινῆς, ἢ ἁπλῶς ἀνθρωπίνης. Ἀπομένουσί τινες ἀκόμη ἐκ τούτων, ἐλαχίστη μειονότης, κατὰ τοσοῦτο μᾶλλον ἀξιοσέβαστος, καθ' ὅσον ἐκλείπει, οὖσα ἀφ' ἑνὸς μὲν φωτεινὴ ἀνταύγεια μακρυνοῦ παρελθόντος, ἀφ' ἑτέρου ὑπόλειμμα τέφρας ἐν τῷ ἡμετέρῳ εἰκοστῷ αἰῶνι, τελευταῖοι Ἱππόται Τάξεως, ἧς μόνον τὸ ὄνομα ὑφίσταται: «Stat magni nominis umbra».

Δευτέρα καὶ πολυαριθμοτέρα κατηγορία, ἥτις, ἀντιθέτως πρὸς τὴν προηγουμένην, καὶ πληθύνεται ὁσημέραι, εἶνε ἡ τῶν «νέων ἀνθρώπων», οἵτινες, ἀφ' ἑνὸς μὲν εὐφυεῖς καὶ εὔτολμοι ὄντες, ἀφ' ἑτέρου δὲ μηδαμῶς γνωρίσαντες τὰς λαμπρότητας παρελθόντος μὴ δυναμένου ν' ἀναβιώσῃ, ἀπέβαλον ὅλας τὰς προλήψεις τοῦ παρελθόντος, ὅσον καὶ ἂν ὑπῆρξαν αὗται εὐγενεῖς. Μετὰ θαυμαστῆς παρρησίας καὶ χωρὶς μίαν ἔστω στιγμὴν νὰ κρύπτωνται ὄπισθεν τοῦ δακτύλου των, ἐκδηλοῦσι πόθους εὐρυτέρους καὶ προσδοκῶσιν ἀγωνιωδῶς τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν, ἐλεύθεροι τῶν πεπαλαιωμένων κανόνων, τῶν μικρολόγων καὶ ὀχληρῶν, θὰ δυνηθῶσι τέλος ν' ἀπελευθερωθῶσι τοῦ πυκνοῦ δικτύου, ὅπερ πνίγει πᾶσαν αὐτοβουλίαν καὶ παρακωλύει τὴν ἐλευθέραν πτῆσιν. Εἰς μεταξὺ τούτων εἶνε ὁ κ. M. Belin, τοῦ Συλλόγου de Besançon, ὅστις, μετ' ἐλευθεροστομίας καὶ ἐντελῶς ἀνυποκρίτου φράσεως, εἰς προκληθὲν ψήφισμα ὑπό τινος ἐπιθεωρήσεως, γράφει τὰ ἑξῆς ὡς ἀπάντησιν:

«Τὸ πρόβλημα φαίνεται περίπλοκον. Καὶ ὅμως θὰ καθίστατο μηδαμινόν, ἐὰν ἀπεφάσιζον νὰ καλῶσι τὰ πράγματα μὲ τὸ ὄνομά των, καὶ νὰ θεωρήσωσιν ὅτι καὶ οἱ δικηγόροι εἶνε ὡς οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, ἀσκοῦντες ἐπάγγελμα βιοποριστικόν, οὐχὶ δὲ ἱερωσύνην διὰ τὸν ἔρωτα μιᾶς ἰδέας ἢ τὴν λατρείαν μιᾶς παραδόσεως». Ἐπιτυχὴς αὕτη ρήτρα, ἥτις περιέχει θαυμαστῶς τοὺς πόθους Σχολῆς, καλουμένης, ὡς ἐλπίζομεν, νὰ περιλάβῃ μίαν ἡμέραν ὁλόκληρον τὸ Σῶμα, τὰ ὑγιέστερα τοὐλάχιστον στοιχεῖά του, καὶ ἥτις, ἀφοῦ, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ Ρενάν, «θάψῃ εὐσεβῶς ἐντὸς πορφυροῦ σαβάνου ἐν ᾧ κοιμῶνται οἱ θανόντες θεοί» ἀπηρχαιωμένας ἀντιλήψεις, αἵτινες μόνον τὸν βίον τινῶν τῶν ἡμετέρων προγόνων ἐλάμπρυναν, θὰ δυνηθῇ νὰ προσανατολίσῃ πρὸς τὸ μέλλον ἡμᾶς, ὥστε νὰ κινηθῶμεν μετ' εὐχερείας ἐν τῷ ἀγῶνι τοῦ βίου, ἄνευ ἄλλου ὁδηγοῦ ἢ τῆς ἐλευθερίας, ἄνευ ἄλλου χαλινοῦ ἢ τοῦ αὐστηροτέρου κοινοῦ δικαίου.

Ἡ τρίτη καὶ τελευταία τάξις περιλαμβάνει ὅλους τοὺς ἄλλους, ἄμορφον μάζαν προβάτων μιμητικῶν ἢ ἀπεχθῶν ὑποκριτῶν, ὄντα ἀσθενῆ ἢ φαρισαϊκά, μὴ ἔχοντα μήτε τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ τὰς ἀρετὰς τῆς πρώτης τάξεως, μήτε τὴν ἐνεργητικότητα καὶ μάλιστα τὴν παρρησίαν τῶν τῆς δευτέρας. Προσπαθοῦντες ν' ἀντιγράψωσι τὰ ἰδανικὰ τῶν πρώτων, ὑπερβάλλοντες ὁλοκλήρως καὶ ὑπερμέτρως τὸν θετικισμὸν τῶν δευτέρων, ἀποτελοῦσι πρόσχημα, καὶ ἀντιτίθενται ὡς πρόχωμα βδελυροῦ πηλοῦ κατὰ τοῦ ρεύματος τοῦ ὀγκουμένου μὲν ἀλλ' ἀσθενοῦς εἰσέτι καὶ ἔχοντος ἀνάγκην ὁλοκληρωτικῆς ἀπολυμάνσεως. Ἀρχαῖος πρόεδρος Δικηγορικοῦ Συλλόγου, de Clermont - Terrand, ὅστις, τῷ 1902, εἶχε θαρραλέως προκαλέσει συνδιάσκεψιν ὅλων τῶν προέδρων τῶν δικηγορικῶν συλλόγων τῆς Γαλλίας, διὰ νὰ πραγματευθῶσι τὰ ζητήματα τὰ σχετικὰ πρὸς τὸ δικηγορικὸν ἐπάγγελμα, ἔγραψε τὰς ἐμπνευσμένας ταύτας γραμμάς, μηδεμίαν ἐχούσας ἀνάγκην σχολίων:

«Ὁ Δικηγορικὸς Σύλλογος τῶν Παρισίων ἔκρινε καλὸν ν' ἀπόσχῃ· ἐξ οὗ συμπεραίνω, ὅτι δὲν αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην ν' ἀναπνεύσῃ ὀλίγον ἀέρα καθαρόν. Ἐγνώρισα ἀσθενεῖς ὡσαύτως ἀγωνιῶντας ἐντὸς θαλάμων ἄνευ ὀξυγόνου, οὓς, εἶνε ἀληθές, τὸ ἐλάχιστον ρεῦμα ἀέρος τοὺς ἐφόνευσε».

Ποῖα, τώρα, εἶνε τὰ περίφημα ἐκεῖνα «ἐπαγγελματικὰ καθήκοντα», τῶν ὁποίων ἐχαρακτήρισεν ἤδη προσηκόντως ἡ Κοινὴ Γνώμη τὰ γελοιωδέστερα καὶ μᾶλλον ἀπηρχαιωμένα, ἀλλὰ τῶν ὁποίων τινὰ (ὄχι ὀλιγώτερον χαρακτηριστικὰ) μένουσιν ἐντελῶς ἄγνωστα εἰς τοὺς ἀμυήτους; Προσήκει, σπουδάζοντες αὐτά, ν' ἀπεκδυθῶμεν πᾶσαν προκατάληψιν. Καὶ ἐν τῇ πληρότητι τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς γνώμης μας, ἥτις, χάρις τῷ Θεῷ, εἶνε ἀπόλυτος, δὲν θὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν πρόσωπα, καὶ δὲν θὰ μεταχειρισθῶμεν φράσιν περίτεχνον, ἣν ἐπιβάλλεται νὰ θυσιάσωμεν εἰς τὸ ἱερὸν διαφέρον ὑπὲρ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης.

Ὅπως ἀποφύγωμεν πᾶσαν μομφὴν ἐπὶ ἀοριστίᾳ, θὰ λάβωμεν ὡς ὁδηγόν, πρὸς τὴν ἔρευναν τῆς πολιτείας τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐπιβεβλημένων κανόνων εἰς τὰ μέλη του, τὸ περίφημον καὶ κλασικὸν Ἐγχειρίδιον τοῦ Προέδρου Δικηγορικοῦ Συλλόγου Cresson, μυστηριώδη τόμον, ὃν οἱ παλαιοὶ δικηγόροι μετὰ τρομώδους φωνῆς παραδίδουσιν εἰς τοὺς νέους, κατὰ τὴν εἴσοδον τούτων εἰς τὸ ἐπάγγελμα, καὶ τὸν ὁποῖον τόμον ὁ πτωχὸς δόκιμος, κατὰ τὰ εἰσέτι διστακτικὰ βήματά του, δὲν ἀνοίγει ἢ μετὰ φρίκης κατὰ πᾶσαν νέαν πρᾶξιν τοῦ δικαστικοῦ του βίου.

Φυλλομετρήσωμεν καὶ ἡμεῖς τὰς στυγνάς του σελίδας. Θεέ! Ὁποῖον ὁπλοστάσιον ἀπαγορευτικῶν θεσφάτων! Ἀναμιμνήσκεταί τις, ἀδυνατῶν νὰ κρατήσῃ τὸ μειδίαμα, τὰ ἀφελῆ τοιχοκολλήματα Ἑλβετικῶν τινων πόλεων, ἅτινα σταματῶσι τὸν περιηγητὴν κατὰ πᾶν του βῆμα: «Ἀπαγορεύεται τοῦτο ἢ ἐκεῖνο=Πρόστιμον 5 ἢ 10 ἢ 15 δραχμῶν». Τὸ αὐτὸ καὶ ἐνταῦθα συμβαίνει περίπου, καὶ διερωτᾶταί τις, κλείων τὸν τόμον, ἐὰν καὶ μία μόνη πρᾶξις μένῃ ἐπιτετραμμένη εἰς τὸν δυστυχῆ ὑπερασπιστὴν τῆς χήρας καὶ τοῦ ὀρφανοῦ.

* *
*

Τί ἀπαιτοῦσι παρὰ τοῦ δικηγόρου, πρὶν ἢ τῷ ἀπονείμωσι τὸν τίτλον του;

Δύναται νὰ ἦ δικηγόρος «πᾶς διπλωματοῦχος τοῦ δικαίου, γενόμενος δεκτός, μετὰ πολυαρίθμους δοκιμασίας, ὑπὸ μιᾶς Εἰσαγγελίας, μετὰ τοῦτο ὑπὸ ἑνὸς Δικαστηρίου, ὑποβαλλόμενος εἰς ὅρκον ἱεροπρεπῆ, ἐπιτυχὼν παρ' ἑνὸς Διοικητικοῦ Συμβουλίου Δικηγορικοῦ Συλλόγου, μετὰ νέας δοκιμασίας, τὴν ἄδειαν νὰ ἐξασκηθῇ ἐπὶ πολλὰ ἔτη, συμπληρώσας ὅλας

τὰς ὑποχρεώσεις ταύτας καὶ γινόμενος τέλος καὶ αὖθις δεκτὸς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Δικηγορικοῦ Συμβουλίου εἰς τὸ ἐπάγγελμα ὅπερ φιλοδοξεῖ». Ἀναπνεύσωμεν πρὸς στιγμὴν μετὰ τὴν τελείωσιν ταύτην, τόσον ἀκριβῆ ὅσον καὶ πολύπλοκον, καὶ μετὰ τοῦτο ἂς συγκρίνωμεν αὐτὴν πρὸς τὴν ἁπλῆν καὶ σαφῆ πρότασιν νόμου τὴν ὑποβληθεῖσάν ποτε εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ κ. Βιβιάνη, ἧς ἰδοὺ ἡ περίληψις: «Δύναται νὰ ᾖ δικηγόρος πᾶς διπλωματοῦχος τοῦ δικαίου ἔχων πάντα τὰ ἀστικὰ καὶ πολιτικὰ δικαιώματα καὶ τοῦ ὁποίου κατεγράφη τὸ δίπλωμα ἐν μιᾷ Εἰσαγγελίᾳ». Βαθεῖα ἔρευνα τῶν ἀρχαϊσμῶν, τῶν πλεονασμῶν, καί, τὸ λέγομεν, τῶν ἀνοησιῶν αἵτινες μᾶς διευθύνουν, θὰ καταδείξῃ ἡμῖν τὴν θαυμασίως μεγάλην σημασίαν τῆς μεταρρυθμιστικῆς ταύτης προτάσεως, ἥκιστα ἐπαναστατικῆς, ὡς ἀποδεικνύει περιτράνως ἡ ζέσις μεθ' ἧς ἐπαινοῦσιν αὐτὴν πνεύματα, ὡς ἡμεῖς, ἀδιαλλάκτως ἀντίθετα πρὸς τὸν σοσιαλισμόν, καθὼς ἐπίσης καὶ πνεύματα ἀντίθετα πρὸς πᾶσαν κατὰ τοῦ καθεστῶτος ἀντίδρασιν.

Μεταξὺ τῆς ριζικῆς καταργήσεως τοῦ τίτλου τοῦ δικηγόρου καὶ τῆς διατηρήσεώς του, ὑπὸ τὰς νεωτέρας κοινωνικὰς συνθήκας, δὲν διστάζομεν, ν' ἀποφανθῶμεν ὑπὲρ τῆς δευτέρας, ἀλλ' ὑπὸ τὴν καλῶς ἐννοουμένην ἐπιφύλαξιν νὰ καταργηθῇ τὸ καταχρηστικὸν καὶ γελοῖον μονοπώλιον τοῦ παρίστασθαι ἡμᾶς ἀποκλειστικῶς ὡς πληρεξουσίους τῶν διαδίκων ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων. Ἐὰν θέλῃ τις νὰ προστρέξῃ, πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς ὑποθέσεώς του, εἰς ἕνα πράκτορα, εἰς τὸν πρῶτον ἔστω τυχόντα, ἐκ ποίου δικαιώματος θὰ τὸν ἐμποδίσωμεν τούτου;

Ὁ δικηγόρος πρέπει νὰ εἶνε διπλωματοῦχος καὶ νὰ ἔχῃ πάντα τὰ ἀστικὰ καὶ πολιτικὰ δικαιώματα· τοῦτο δικαιολογεῖται ἀκόπως, καὶ οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει πρὸς ἐναντίωσιν. Ἀλλ' ἡ διπλῆ αὕτη ἀπαίτησις εἶνε ἡ μόνη, ἣν μετὰ τοῦ κ. Βιβιάνη θεωροῦμεν εὔλογον. Πάντα τὰ λοιπὰ εἰσιν ἐξοβελιστέα ὁλοσχερῶς, καὶ δὲν πρόκειται, ὅ,τι καὶ ἂν εἴπῃ τις, ἢ περὶ ζητήματος χρόνου.

Ὁ ὅρκος, ἵνα ἀρχίσωμεν ἀπ' αὐτοῦ, εἶνε ἓν παίγνιον, τὸ ὁποῖον πνεύματα προηγμένα μὲν ἀλλὰ καὶ ἀκλονήτου ἠθικότητος, ὅπερ δὲν παρατηρεῖται σήμερον, ἠδυνήθησαν ἄλλοτε νὰ ὑπολάβωσιν ὡς πρᾶξιν σπουδαίαν καὶ ἱεροπρεπῆ, ῥυθμίσαντα κατ' αὐτὴν τὸν βίον αὐτῶν. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνοι ἀπετέλουν καὶ τότε τὰς ἐξαιρέσεις· τί νὰ εἴπῃ τις σήμερον; Τὰ 9 % διὰ νὰ μὴ εἴπωμεν τὰ 99/100 τῶν δοκίμων ἀγνοοῦσι ποίας ἐκ τοῦ ὅρκου ὑποχρεώσεις ἀναλαμβάνουσιν. Ἀνέγνωσαν αὐτοῖς ἕνα τινὰ τύπον, ὕψωσαν αὐτοὶ τὴν δεξιὰν καὶ ἐψέλλισαν «ὀμνύω», ἐπειγόμενοι ν' ἀπαλλαγῶσιν οἱονεὶ ἀγγαρείας ἀγροίκου.

Ὁ περίφημος ὅρκος παραδιάζεται ἀδιαλείπτως, ἐν συνειδήσει ἢ μή.

«*Ἀπαγορεύεται εἰς τὸν συνήγορον νὰ λέγῃ τι ἐναντίον τῶν νόμων καὶ τῶν διαταγμάτων....*» Εἰσέλθετε εἰς τὸ Δικαστήριον, ἀκροασθῆτε τῆς τυχούσης διαδικασίας, καὶ θὰ μάθητε πῶς πραγματεύονται ἐκεῖ τοὺς νόμους καὶ τὰ διατάγματα: Ἐξαιροῦμεν τὴν πολιτικήν, ὅπου ἡ αὐτὴ φωνή, ἥτις ἀπήγγειλε τὸν μυστηριώδη ὅρκον, ὀφείλει ἐξ αὐτοῦ τούτου ν' ἀσκήσῃ ἀγρίαν κριτικὴν κατὰ θεσμοθεσίας ἣν εὑρίσκει κακήν.

Ποῖαι δὲ εἶνε αἱ «συμβουλαί;» Ἀκούετε πανταχόθεν, δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν ἐκ τῶν ἐσχάτων ἄκρων, τὰς ἐπιμόνους παρακελεύσεις πρὸς ἀντίστασιν κατὰ τῶν νόμων, οἵτινες εἶνε πάντες κακοῦργοι διὰ μερικούς, κληρικοὺς ἢ ἀναρχικούς. Τὸ παράδειγμα ἐδόθη ἄλλως τε ἄνωθεν, καὶ ἀπολαύομεν ἤδη εὐφροσύνως τοῦ εἰρωνικοῦ θεάματος ἀρχόντων διαχειριζομένων τοὺς οἰκτροὺς νόμους κατὰ τὰς ἑαυτῶν κρίσεις, ὡς ἐὰν ἀπετέλουν μίαν ἀνεπίσημον ἕνωσιν...

«*Νὰ σέβωμαι τὰ δικαστήρια καὶ τὰς δημοσίας ἀρχάς*». Εἶνε χαρίεσσα ἡ ἀστειότης. Ἀπὸ τοῦ ἀντεισαγγελέως, ὅστις πρὸ ὀλίγου ἐκραύγαζεν, ἐν πληθούσῃ συνεδριάσει, «εἶνε γνωστὸν πῶς κατορθοῦνται σήμερον αἱ ἀθωώσεις...» μέχρι τοῦ ἐσχάτου δοκίμου προσβάλλουσι πάντες ἐλευθέρως (δικαίως ἢ ἀδίκως ἀδιάφορον) ὅλας τὰς δημοσίας ἀρχάς, ἀπευθύνοντες καθ' ἑκάστης καὶ μίαν μομφήν, μέχρι δὲ τῶν ἐξοχωτάτων δικηγόρων ὅλοι, μικροὶ καὶ μεγάλοι, θέτουσιν ἀδιαλείπτως τὸν ὡραῖόν των ὅρκον ὑπὸ δοκιμασίαν. Ἀπεχθὴς χλεύη πλέον ἢ ἠλιθιότης ν' ἀπαιτῆται· εἶνε ὑποκριτὴς πᾶς ὁ ἐνιστάμενος κατὰ τῆς καταργήσεως.

Ὡς πρὸς τὰς ἐξετάσεις, εἴτε ἐνώπιον τῆς Εἰσαγγελίας, εἴτε ἐνώπιον τοῦ Προέδρου τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου ἢ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του, αὗται εἰσιν ἀναρίθμητοι, καὶ ἕκαστος ἐξεταζόμενος, λέγει ἡμῖν ῥητῶς ὁ Cresson, ὀφείλει νὰ προσκομίσῃ ἀποδείξεις «τῶν μυχιαιτάτων ἐξομολογήσεών του, περὶ τῆς χρηστότητός του, τῆς ἀβροτήτος του καὶ τοῦ ἀνεπηρεάστου του», νὰ παράσχῃ δὲ λεπτομερεστάτας ἐξηγήσεις ἐπὶ «τοῦ παρελθόντος του, τῶν σπουδῶν του, τῶν συνηθειῶν τοῦ βίου του». Διερωτᾶται πᾶς τις βέβαια, τί πλέον τούτων θ' ἀπῄτει εἰς πνευματικὸς ἢ εἰς ἀνακριτής; Ἂς φαντασθῇ πᾶς τις τὸ μαρτύριον τοῦ ὑποψηφίου, περιβεβλημένου ἤδη τὴν δικηγορικὴν τήβεννον καὶ ὅμως ὑποχρεουμένου νὰ ἐξομολογηθῇ ἀπὸ τῶν μυχιαιτάτων τῆς ψυχῆς του πρὸς τὸν ἄγνωστον τῆς χθές, ἀντίπαλον δὲ τῆς αὔριον.

(*Ἀκολουθεῖ*)

ΤΑ ΝΙΩΤΙΚΑ!

Τὸ περίφημον ἔγγραφον τοῦ κ. Νομάρχου Εὐβοίας καὶ τὸ ἔτι περίφημον ἀνακοινωθὲν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης.

Κατὰ τὰ Ναυπλιακὰ ἢ Σκιαδικά, παρ' ὀλίγον κατὰ τὴν λήξασαν ἑβδομάδα νὰ εἴχομεν καὶ.... Νιωτικά, ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἥρωος ἑνὸς ζητήματος Νομάρχου Εὐβοίας κ. Κ. Νιώτη, ὅπερ ἀνεκινήσαμεν εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον. Τὸ μέγα γεγονὸς, ἐξ οὗ ἠπειλήθη σύγκρουσις μεταξὺ ἑνὸς Ὑπουργείου, τοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ἑνὸς ἄλλου, τοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, σύγκρουσις, ἥτις, ὡς κατέληξαν τὰ πράγματα, ὀλίγον ἔλειψε νὰ ἔχῃ θῦμα καὶ τὴν κοινὴν λογικήν, εἶνε ἓν ἔγγραφον, ὅπερ πρὸ μηνὸς καὶ πλέον ὁ εἰρημένος Νομάρχης εἶχεν ἀποστείλῃ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον καὶ οὐχὶ πρὸς τὸ τῆς Δικαιοσύνης, ὡς πεπλανημένως εἴχομεν ἀναγράψει. Ἀπὸ τὸ ἔγγραφον ἐκεῖνο εἴχομεν ἀποσπάσει περικοπάς τινας, ἐκείνας ἀκριβῶς ἃς εἴχομεν θεωρήσει ὡς περισσότερον ἐπιληψίμους, ἐνομίσαμεν δέ, ὅτι ἐπερίττευεν ἡ δημοσίευσις αὐτοῦ ὁλοκλήρου, διότι ἡ ἀντίληψις ἡμῶν ἦτο καὶ εἶνε ὅτι τὸ ἔκτροπον ὑπάρχει οὐχὶ διότι εἷς Νομάρχης ἀπέκτησε τοιαύτην ὑπηρεσιακὴν ἀντίληψιν, ὥστε δι' ὕψους τοιούτου, οἷον τὸ ἐν τῷ ἐγγράφῳ, ἀλληλογραφεῖ μὲ τὰς προϊσταμένας ἀρχάς του, ἀλλὰ διότι αἱ ἀρχαὶ αὗται ἔφθασαν μέχρι τοιούτου ***σανφασονισμοῦ,*** ὥστε ἢ δὲν ἀναγινώσκουν ἢ ἀναγινώσκουσαι ἔχασαν πᾶσαν ἀντίληψιν. Ὅπως δήποτε, ὡς τὰ πράγματα κατέληξαν, φρονοῦμεν, ὅτι ὑπάρχει περίπτωσις νὰ παραδοθῇ ὁλόκληρον τὸ ἔγγραφον εἰς τὴν ἀθανασίαν.

Τὸ περίφημον ἔγγραφον.

«Σεβόμενος τὰ διακρίνοντα τὰς ἐν τῷ Κράτει ἐξουσίας ὅρια καὶ μακρὰν τοῦ ν' ἀσχοληθῶ εἰς λογοκρισίαν ἐπὶ τῆς ἀρτίως ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 15 τρ. ἔτους ἀποφ. τοῦ Α. Πάγου ἀποφανθέντος ἐν ὁλομελείᾳ καὶ ἀναιρέσαντος ἀπόφασιν τοῦ Πλημμελειοδικείου Βόλου, προκειμένου περὶ τοῦ δικαιώματος πρὸς διορισμὸν ψαλτῶν καὶ νεωκόρων, τὸ μὲν, διότι οὐδὲν δικαίωμα ἔχω, μολονότι δύναμαι νὰ φρονῶ ὅτι ὁ Α. Πάγος δὲν ἔλυσε τὸ ζήτημα διὰ τῆς ὑπ' αὐτοῦ δοθείσης ὑπὲρ τοῦ Νόμου ἑρμηνείας, ἀλλ' θδημιούργησε τοιοῦτον μὴ ὑπάρχον, τὸ δὲ διότι, καὶ ἂν εἶχον δικαίωμα διὰ τῶν καθηκόντων μου, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι καὶ ἡ προστασία τῶν δικαιωμάτων τῆς Ἐκκλησίας κατὰ πάσης ἀντιδράσεως, ὡς καὶ ἐκείνης τῆς κοσμικῆς ἀρχῆς κατὰ πάσης ἐκκλησιαστικῆς ἀντιποιήσεως, δὲν ἱκανοῦμαι πρὸς δικανικὴν ἀμφισβήτησιν καὶ δι' ἔλλειψιν ἄλλως νομικῆς χειροθεσίας, περὶ ἓν καὶ μόνον λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ἀπασχολήσω τὴν προσοχὴν τοῦ προϊσταμένου ὑπουργείου καὶ τοῦτο κυρίως στρέφεται περὶ τήν, μετὰ τὴν μνησθεῖσαν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν ὑπὸ τοῦ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ Εἰσαγγελέως ἐγκύκλιον, δημοσιευθεῖσαν δὲ εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 16377 τῆς 1 Μαρτίου ἐ. ἔ. φύλλον τοῦ «Σκρίπ» ὡς δικαιοῦμαι νὰ φρονῶ ἐκ πνεύματος ἐπιδείξεως νομικῆς σοφίας, ἀνκμφισβητήτου ἄλλως.

Μολονότι ἐν Εὐβοίᾳ, ὅπου ἔχω τὴν τιμὴν ν' ἀντιπροσωπεύω τὴν Κυβέρνησιν, δὲν ὑπῆρξεν ἀφορμὴ καὶ ἔρις πρὸς τὴν δοθεῖσαν λύσιν, καθόσον οὐδαμῶς καὶ οὐδέποτε ἠμφισβητήθη τὸ δικαίωμα τοῦτο τῶν ἐκκλ. συμβουλίων ὑπὸ τῶν ἑκάστοτε Ἐπισκόπων, οὐδὲ θέλει ἐπιτραπῇ καὶ ἐφεξῆς τοιαύτη ἀμφισβήτησις, ὡς συνέβη ἐν Μαγνησίᾳ, Ἀρκαδίᾳ καὶ Ἀττικῇ, αἱ τῶν ὁποίων διοικηταὶ καὶ ἁρμοδιώτεροι ἦσαν καὶ ἐν προσηκούσῃ ὑποχρεώσει, ὅπως ἀνεχθῶσι πρός τε τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, οὐχ ἧττον, διότι δὲν πρόκειται περὶ προσώπων, ἀλλὰ περὶ τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, ἣν πολιτικὴν ἐξουσίαν ἀποκαλεῖ ὁ παρὰ τῷ Ἀρ. Πάγῳ Εἰσαγγελεύς, δὲν ἐδίστασα ἐκ ζηλοτυπίας τῶν καθηκόντων μου ν' ἀντιποιηθῶ τὰς ὑποχρεώσεις ἐκείνων.

Καὶ ἐξηγοῦμαι. Ὁ παρὰ τῷ Ἀρ. Πάγῳ Εἰσαγγελεύς, ἐκδοὺς ἐν τῷ δικαιώματί του τὴν μνησθεῖσαν ἐγκύκλιόν του, δὲν περιωρίσθη, ὡς ὤφειλεν, εἰς τὴν γνωστοποίησιν τῆς ἀποφάσεως καὶ τὴν ἐκ ταύτης ἑρμηνείαν τοῦ Νόμου, ὁπότε οὐδεὶς λόγος, ἀλλ' ὡς θέλει εὐαρεστηθῇ καὶ τὸ Σ. Ὑπουργεῖον νὰ παρατηρήσῃ, ἐξετράπη τῆς διαγεγραμμένης αὐτῷ τροχιᾶς καὶ ταχθεὶς ὑπεράνω πάσης ἄλλης ἐξουσίας καὶ δὴ προϊσταμένης, ἐγένετο τιμητὴς αὐτῆς, προφάσει δὲ ὅτι ὑπερμαχεῖ τῆς Ἐκκλησίας ἣν φαντάζεται διωκομένην, ἀπεκάλεσε τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν τοῦ Κράτους ἐπιπόλαιον καὶ ἄνουν διὰ τῶν ἐν τῇ μνησθείσῃ ἐγκυκλίῳ φράσεών του «οἱ ἐν τῇ πολ. ἐξουσίᾳ ἔδειξαν ἐπιπόλαιον σκέψιν ἐπὶ τοῦ μεγάλου τούτου προβλήματος, δὲν ἠννόουν περὶ τίνος πρόκειται» καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἀπέδωκεν εἰς τὴν πολιτικὴν ἐξουσίαν σκοποὺς καὶ δόξας ἀνυπάρκτους, διὰ τὴν ἀποσόβησιν τῶν ὁποίων ἐπικαλεῖται τὴν προσοχὴν τοῦ χριστεπωνύμου ποιμνίου διὰ τῶν φράσεων «δὲν εἶνε δὲ μόνον...ἀλλὰ καὶ τὸ συμφέρον τοῦ ἔθνους, ὀφείλοντος ν' ἀντιστῇ κατὰ πάσης ἀποπείρας πρὸς ἀμφισβήτησιν τῶν δικαιωμάτων τῆς Ἐκκλησίας», γενόμενος οὕτω ὄχι μόνον παραβάτης τῶν Νόμων, ἀλλὰ καὶ ἐπιλήσμων τῶν ἑαυτοῦ καθηκόντων, πειρώμενος πάσῃ δυνάμει νὰ διεγείρῃ μῖσος καὶ ἔριδας μεταξὺ πολιτείας καὶ Ἐκκλησίας. Καὶ ἐν ᾧ τοιαῦτα ἐφθέγξατο καὶ ἐνεβριμήσατο διὰ τῆς ἐγκυκλίου του, δὲν παρεῖδεν οὐδὲ τὸ Νομικὸν Συμβούλιον, ὡς γνωμοδοτικὸν σῶμα, ἀλλὰ καὶ κατὰ τούτου ἐπετεθη διὰ τῶν φράσεων «οὐδαμῶς ἠδυνήθησαν ν' ἀντιστῶσιν εἰς τὴν ἀμερόληπτον ἐξέτασιν τῶν Συνοδικῶν κανόνων», διότι καὶ ἐντοῦθα ἐφαντάσθη πάντοτε τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν ἐπιδρῶσαν ἐπ' ὀλέθρῳ τάχα τῆς Ἐκκλησίας, ἧς ἀμύντωρ καὶ στυλοβάτης ἄνευ κινδύνου γίγνεται.

«Τούτων ἕνεκα παρακαλῶ τὸ προϊστάμενον Ὑπουργεῖον, ὅπως εὐαρεστούμενον λάβῃ ὑπ' ὄψει τοῦτην μου καὶ τὴν ἐγκύκλιον τοῦ Εἰσαγγελέως καὶ προκαλέσῃ τὴν ἐνέργειαν τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργείου, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ὁποίου ὑπάγεται ὁ παρὰ τῷ Ἀρ. Πάγῳ Εἰσαγγελεύς, διότι πᾶσα ἀνοχὴ πρὸς τοιαύτας ἐπικινδύνους γνώμας ἐκφερομένας ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ Εἰσαγγελικοῦ θώκου, ὄχι μόνον ἐνθαρρύνει τοὺς ἐπικίνδυνα διδάγματα ἐξαγγέλλοντας, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ Κράτος ἐπιφυλάσσει κακά, πρὸς πρόληψιν τῶν ὁποίων, μόνον ἡ τῶν τετιμημένων φρουρῶν ἄμυνα καὶ ἐπαγρύπνησις ἐπιβάλλεται ὡς ἱκανὴ ν' ἀποτρέψῃ».

Ἓν μέγα γεγονός.

Τοιοῦτο τὸ πρὸς τὸ Κέντρον ἀπευθυνόμενον ἔγγραφον ἑνὸς τῶν ἀνωτάτων ὀργάνων τῆς διοικήσεως, διὰ τοῦ ὁποίου, κατὰ τρόπον μαρτυροῦντα λησμοσύνην πάσης ὑποχρεώσεως καὶ πρὸς τὴν ἀνωτέραν ἀρχὴν πρὸς ἣν ἀπηυθύνετο καὶ πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ κατέχοντος τὸ ἀξίωμα τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου, αὐτόκλητος ὁ κ. Νομάρχης Εὐβοίας, οὐδὲν πλέον οὐδὲν ἔλαττον, ὑπεδείκνυεν ὅτι ἐν γένει μέν, ἰδιαίτατα ὅμως ἐν τῇ συγκεκριμένῃ ταύτῃ περιπτώσει, μιὰ ἀρχὴ, ὡς ἡ τῆς Εἰσαγγελίας τοῦ Ἀρείου Πάγου, κατέστη πλέον ἀρχὴ ἐπικίνδυνος ἕνεκα τοῦ προσώπου τοῦ διευθύνοντος αὐτήν. Σημειωτέον δὲ ὅτι τοῦ ἐγγράφου τούτου, ὅπερ εἶχε δημοσιευθῇ ἐν τῇ «Πατρίδι» τοῦ Πύργου ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου, εἴχομεν λάβῃ γνῶσιν ἀπὸ μηνὸς καὶ πλέον, ἐνομίσαμεν ὅμως ὅτι δὲν εἶχε τόπον ἡ ἀνάμιξις ἡμῶν πρὶν ἢ ἐλάμβανε τὸν λόγον ἡ ἀνωτέρα ἀρχὴ πρὸς ἣν ἀπηυθύνετο. Ἀτυχῶς ὅμως ἡ προσδοκία ἡμῶν ἐξηντλήθη, τούτου δ' ἕνεκα, μετὰ ἕνα καὶ πλέον μῆνα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του, ἡ σιγὴ ἡμῶν θὰ ἀπετέλει παράβασιν στοιχειωδῶν ὑποχρεώσεων, ἃς ἀγράφως πᾶς δημοσίᾳ χειριζόμενος τὰ κοινά, ἰδιαίτατα δὲ ἐφημερὶς τοῦ προορισμοῦ τῆς ἡμετέρας, ἀναδέχεται.

Τοιοῦτοι οἱ ὅροι ὑπὸ τοὺς ὁποίους παρετέθησαν αἱ ὀλίγαι σκέψεις ἡμῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ, αἵτινες, κατ' οὐσίαν μὲν ἐπεκροτήθησαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς «Δικαιοσύνης», διότι ἂν δὲν ἐπεκροτοῦντο δὲν θὰ ἀπετινάσσετο μετὰ τόσης ἀστοργίας ἡ ἐκ τοῦ ἐγγράφου εὐθύνη, τύποις ὅμως ἐτάραξαν τὰ νεῦρα τῶν διευθυνόντων τὸ Ὑπουργεῖον ἐκεῖνο, διότι, ἐφθέγξαντο, αἱ σκέψεις ἡμῶν καὶ αἱ ἐπικρίσεις περιεβλήθησαν λεκτικὸν ὕφος οὐχὶ ἀρεστὸν εἰς αὐτούς, πλὴν δὲ τούτου καὶ διότι ἦσαν... κακόπιστοι!!

Προτιμῶμεν ὅμως νὰ παραθέσωμεν αὐτολεξεὶ τὸ ἀνακοινωθέν, ὅπερ ξυνεγράφη, ὡς πιστεύομεν, ἔν τινι τῶν τραπεζῶν τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης καὶ ὅπερ ἐδημοσιεύθη **ὡς ἐπίσημον** τοῦ Ὑπουργείου τούτου ἔγγραφον ἐν τῇ «Ἑστίᾳ» τῆς παρελθούσης Κυριακῆς.

Κύριε Διευθυντὰ τῆς «Ἑστίας»,

Εἰς τὸ χθεσινὸν φύλλον τῆς ἐφημερίδος τῶν δικηγόρων «Δικαιοσύνης», δι' ὕφους ἐντελῶς ἀναρμόστου, ἐδημοσιεύθη ἄρθρον ψέγον τὴν δῆθεν ἀδράνειαν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης ἐπὶ ἐγγράφου τοῦ Νομάρχου Εὐβοίας κ. Νιώτη, *ἀπευθυνθέντος πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης* καὶ καθαπτομένου τῆς δικαστικῆς συμπεριφορᾶς καὶ ἐνεργείας τοῦ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ Εἰσαγγελέως.

Καὶ περὶ μὲν τοῦ ὕφους τοῦ ἄρθρου ἐκείνου ἁρμόδιον νὰ ἀποφανθῇ εἶναι τὸ κατὰ τὸν περὶ Δικηγορικῶν Συλλόγων νόμον πειθαρχικὸν συμβούλιον, εἰς ὃ παρεπέμφθη ἡ ὑπόθεσις.

Ἀνεξαρτήτως ὅμως «τούτου, παρακαλοῦμεν, νὰ δηλώσητε, ὅτι *εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης οὐδέποτε ὑπεβλήθη παρὰ τοῦ Νομάρχου κ. Νιώτη οἱονδήποτε ἔγγραφον περὶ τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἢ ἄλλου δικαστικοῦ προσώπου, ὡς κακοπίστως ἀναγράφεται ἐν τῇ «Δικαιοσύνῃ».*

(Ἐκ τοῦ γραφείου τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης).

Ὁμολογοῦμεν, ὅτι τοιαύτην παρέκκλισιν τοῦ ζητήματος δὲν εἴχομεν παρασκευασθῇ νὰ ἀναμένωμεν, οὐδ' εἴχομέν ποτε πιστεύσει, ὅτι ἄρχοντες, κατὰ τεκμήριον γνῶσται τῆς νομοθεσίας ἡμῶν καὶ τῶν σχέσεων εἰς ἃς ὡς τοιοῦτοι διατελοῦσι πρὸς πάντα πολίτην, ἤθελον ἀφ' ἑνὸς μὲν δημοσίᾳ διδάξει ὅτι ὁ Ἕλλην δημοσιογράφος, πλὴν τῶν εὐθυνῶν εἰς ἃς ὑπόκειται ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ περὶ τύπου νόμου, ὑπόκειται καὶ εἰς ἓν πειθαρχικὸν συμβούλιον, ἂν τύχῃ νὰ εἶνε δικηγόρος, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἤθελον δημοσίᾳ ἀντιδικήσει, καὶ δὴ δι' ἀνακοινωθέντος ἐπισήμου, πρὸς ἕνα πολίτην ἢ πρὸς πλείονας ἐκδίδοντας ὑπευθύνως μίαν ἐφημερίδα καὶ ἤθελον ῥίψῃ κατ' αὐτῶν μὲ συνείδησιν τόσον ἐλαφρὰν τὴν μομφὴν τῆς... κακοπιστίας.

Τοιοῦτον ἀνακοινωθὲν ὁμολογοῦμεν ὅτι μᾶς κατέπληξεν, ὡς πρόχειρον δέ, ὄχι μόνον ἀπάντησιν, ἀλλὰ συνηγορίαν ὑπὲρ ἀρχῆς ἥτις ἐξετοπίσθη τοῦ κύκλου ὃν πάντως εἶνε ὑπόχρεως νὰ τηρῇ, ἐδημοσίευσεν ὁ ἐκ τῶν ὑπευθύνων τῆς ἐφημερίδος ἡμῶν καὶ συντάκτης τοῦ προκαλέσαντος τὴν τόσην χολὴν κ. ***Πέτρος Θηβαῖος*** τὴν κατωτέρω ἐπιστολὴν εἴς τινας τῶν πρωϊνῶν ἐφημερίδων τῆς παρελθούσης Δευτέρας.

Ἀξιότιμε Κύριε Συντάκτα

Πρὶν ἢ οἱ ὑπεύθυνοι τῆς «Δικαιοσύνης»..

καλούμενοι εἰς ἀπολογίαν ἐνώπιον τοῦ πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, ὅπου παραπέμπονται, κατὰ τὸ ἐν τῇ «Ἑστίᾳ» τῆς χθὲς ἀνακοινωθὲν τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, ἀναπτύξουν δι' ἄλλων φράσεων τὸ γνωστὸν «μέχρι σανδαλίων», αἰσθάνομαι τὴν ὑποχρέωσίν, ὡς συντάκτης τοῦ ἀρθριδίου τοῦ δημοσιευθέντος εἰς τὸ φύλλον τῆς Δικαιοσύνης» τοῦ παρελθόντος Σαββάτου, νὰ προβῶ εἰς ἐπεξηγήσεις τινάς, ἀφοῦ πρὸ παντός, ἀποφεύγων πάντα ἄλλον χαρακτηρισμόν, παρατηρήσω, ὅτι ἡ λέξις «κακοπιστία», ἥτις περιέχεται εἰς τὸ ἀνακοινωθὲν ἦτο δυνατὸν καὶ νὰ λείπῃ, χωρὶς τὰ πράγματα νὰ πάθουν οὐδὲ καὶ τὴν ἐλαχίστην μεταβολήν.

Τὸ γεγονός, τὸ ἀνεπίδεκτον πάσης ἀμφισβητήσεως, ὅπερ καὶ τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης δέχεται ὡς δεδομένον, εἶνε ὅτι ἐκ τοῦ γραφείου τῆς Νομαρχίας Εὐβοίας ἐξῆλθεν ἔγγραφον τοιαύτης ἰταμότητος, πρὸς χαρακτηρισμὸν τῆς ὁποίας ὀλίγα εἶνε ὅσα παρετέθησαν ἐν τῇ «Δικαιοσύνῃ».

Ἂν τὸ ἔγγραφον τοῦτο ἀπηυθύνετο πρὸς τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ Ὑπουργεῖον, εἰλικρινῶς ὁμολογῶ, ὅτι εἶνέ τι δευτερεῦον, ὅπως ἐπίσης ὑπέχω τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ὁμολογήσω, ὅτι ἐμόρφωσα τὴν πεπλανημένην ἀντίληψιν, ὅτι τὸ ἔγγραφον ἐκεῖνο ἀπηυθύνθη πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης καὶ οὐχὶ πρὸς τὸ τῶν Ἐσωτερικῶν ἐκ τοῦ προλόγου τῆς δημοσιευσάσης αὐτὸ «Πατρίδος» τοῦ Πύργου, ἔχοντος ὡς ἑξῆς :

«Ὁ εὐθαρσὴς Νομάρχης Εὐβοίας κ. Κ. Νιώτης ἀπέστειλεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης τὸ ἑξῆς σπουδαιότατον ἔγγραφόν».

Ἐν τέλει δὲν εἶνε ἴσως ἄσκοπον, ἐπὶ τῇ παρεχομένῃ μοι εὐκαιρίᾳ ταύτῃ, νὰ παρατηρήσω, ὅτι εἰς οὐδένα μέχρι τοῦδε ἐδόθη οὐδὲ καὶ θὰ δοθῇ μετὰ λόγου ἡ ἀντίληψις, ὅτι καὶ μία ἀκόμη ἐν τῇ «Δικαιοσύνῃ» γραμμὴ δημιουργεῖ δι' αὐτὴν τὴν ἀνάγκην νὰ κατέλθῃ μέχρι δικαιολογιῶν περὶ τῶν προθέσεών της.

Μετὰ πάσης ὑπολήψεως

Πετρ. Θηβαῖος

Καὶ τὸ χείριστον.

Ἂν ὑποτεθῇ, ὅτι καὶ οἱ καλούμενοι νὰ καταλαμβάνωσιν ἑκάστοτε τὰ ἀετώματα τοῦ Πολιτικοῦ οἰκοδομήματος ἔχουν καὶ αὐτοὶ νεῦρα καὶ δὲν εἶνε ἐλεύθεροι τῶν ἀνθρωπίνων συναισθημάτων καὶ παθῶν, τὸ γεγονὸς ὅτι ἐν στιγμαῖς παραφορᾶς συνέταξαν καὶ παρέδωκαν εἰς τὴν δημοσιότητα χειρόγραφον, οἷον τὸ τοῦ ἄνω ἀνακοινωθέντος, δὲν ἀποτελεῖ ἁμάρτημα ἱκανὸν νὰ ἀγάγῃ εἰς θάνατον. Ἕνεκα τούτου, ἂν ἦ ἐν τῷ ἀνακοινωθέντι ἐκείνῳ διατυπουμένη ἀπειλὴ, τῆς παραπομπῆς εἰς τὸ πειθαρχικὸν συμβούλιον τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου, συνεκρατεῖτο μέχρι τοῦ σημείου τῆς ἀπειλῆς, τὸ πρᾶγμα δὲν θὰ ἦτο καὶ τόσον ἀξιοκατάκριτον. Ἀτυχῶς ὅμως οἱ σπασμοί, οὓς ὁ κάλαμος προκαλεῖ, δὲν φαίνεται ὅτι καταστέλλονται τόσον ταχέως, οὕτως ὥστε τὸ ἀνακοινωθὲν ἐκεῖνο διεδέχθη καὶ ἕτερον ἔγγραφον, πρὸς τὸ Συμβούλιον τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν ἀπευθυνόμενον, δι' οὗ κινεῖται ἐπισημότερον καὶ ἡ ποινική, ἂς τὴν ὀνομάσωμεν οὕτω, ἀγωγή. Ποία ἡ ἐπὶ τῆς τροπῆς ταύτης γνώμη τοῦ Συμβουλίου δὲν εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωμεν, πάντως ὅμως τὸ ζήτημα παρίσταται εἰς τὰ βλέμματα ἡμῶν ὡς γενικώτερον, εὐχῆς δὲ ἔργον θεωροῦμεν τὴν σύμπτωσιν, καθ' ἣν ἀναφαίνεται εἰς τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ζωῆς τοῦ θεσμοῦ τῶν Δικηγορικῶν Συλλόγων.

ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ-ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΕΝ ΓΑΛΛΙΑι

Ἀξία μεγίστης προσοχῆς εἶνε ἡ κατωτέρω ὑπὸ σημαινόντων Γάλλων δικηγόρων ὑποβληθεῖσα πρότασις ὅπως ἀπαγορευθῇ εἰς τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ βουλευτὰς τὸ δικαίωμα τοῦ δικηγορεῖν. Τὸ ζήτημα, ἰδιαιτέρως φλέγον παρ' ἡμῖν ἕνεκα τῆς γνωστῆς καταστάσεως, εἶνε ἤδη καιρὸς νὰ ἀπασχολήσῃ τοὺς ἀμέσως ἐνδιαφερομένους, ἤτοι ἅπαντας τοὺς δικηγόρους.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος περιοριζόμεθα εἰς τὴν δημοσίευσιν τῆς προτάσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἑξῆς :

Ἐνῷ ὁ Labori κατέθετεν εἰς τὴν Βουλὴν τῶν ἀντιπροσώπων ἐν ὀνόματι τῆς ἐπὶ τῆς καθολικῆς ψηφοφορίας ἐπιτροπῆς πρότασιν νόμου περὶ των ἀσυμβιβάστων πρὸς τὸ βουλευτικὸν ἀξίωμα ἐπαγγελμάτων, ὁ δικηγόρος Olagnier, μέλος τοῦ δικηγορικοῦ συλλόγου (Barrau) τῶν Παρισίων, προέτεινεν εἰς τὴν ὁμάδα τῶν δικηγόρων, ἧς προεδρευμένης ὑπὸ τοῦ δικηγόρου Hamel ἀποτελεῖ μέρος, νὰ ἐκφράσῃ τὴν κατωτέρω εὐχήν, ἥτις ἐπόμενον εἶναι νὰ γεννήσῃ θόρυβόν τινα ἐν τοῖς διαδρόμοις τοῦ δικαστικοῦ Μεγάρου.

Ἡ πρότασις ἔχει ὡς ἑξῆς :

Ἡ ὁμὰς (colonne) διὰ τοὺς λόγους:

Ὅτι πολλοὶ δικηγόροι συνενοῦσι μετὰ τοῦ δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματός των καὶ νομοθετικὴν ἐντολήν·

Ὅτι πολλοὶ μεταξὺ αὐτῶν ἐχρημάτισαν ὑπουργοὶ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ ἄλλοι μέλλουσι πιθανῶς νὰ ἐκπληρώσωσι τὰ καθήκοντα αὐτά.

Ὅτι ἡ νομοθετικὴ ἐντολὴ παρέχει αὐτοῖς ἕνεκα τῆς καταστάσεως τῶν κοινοβουλευτικῶν θεσμῶν πραγματικὴν δύναμιν ἐπὶ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης.

Ὅτι οὗτος ἔχει τὴν ἐξουσίαν τοῦ διαθέτειν τοὺς προβιβασμοὺς τῶν δικαστικῶν προσώπων καὶ τοὺς βαθμοὺς τῆς λεγεῶνος τῆς τιμῆς.

Ὅτι οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶνε ἡ ἀνεξαρτησία τῶν δικαστικῶν προσώπων ἐπιθυμητὸν εἶνε νὰ μὴ τίθενται ἐν τῇ ἐκδικάσει δίκης τινὸς μεταξὺ τῆς συνειδήσεώς των ὡς δικαστῶν καὶ τοῦ προσωπικοῦ των συμφέροντος.

Ὅτι ὅμως τοῦτο γίνεται, πολλάκις, ὅτε παρίσταται ἐνώπιόν των δικηγόρος, ὅστις ἐχρημάτισεν ἢ μέλλει νὰ χρηματίσῃ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἢ ὅστις δύναται ἁπλῶς διὰ τῆς κοινοβουλευτικῆς θέσεώς του νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τὴν τύχην τοῦ Ὑπουργείου.

Ὅτι οὕτω κοινοβουλευτικὸς δικηγόρος φαίνεται ἀσκῶν ἀναμφισβητήτως καὶ ἄλλην ἐπίδρασιν, ἐκτὸς τοῦ νομίμου κύρους, ὅπερ δύνανται νὰ δώσωσιν αἱ γνώσεις, ἡ ἰδιοφυΐα καὶ ὁ χαρακτήρ.

Ὅτι πράγματι κοινοβουλευτικοί τινες δικηγόροι διὰ νὰ καταστήσωσι τὴν τοιαύτην ἐπίδρασιν μᾶλλον αἰσθητὴν εἰς τὰ δικαστικὰ πρόσωπα, δὲν παραλείπουσι νὰ μεταχειρίζωνται ἐν ταῖς δικογραφίαις χάρτην μὲ ἐπικεφαλίδα τῆς Βουλῆς ἢ τῆς Γερουσίας.

Ὅτι ἡ τοιαύτη σώρευσις τῆς νομοθετικῆς ἐντολῆς μετὰ τοῦ δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος εἶνε ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν καλὴν διαχείρισιν τῆς δικαιοσύνης.

Ὅτι τὸ κοινόν, μὴ γινῶσκον καλῶς τὰ δικαστικὰ πράγματα, τείνει εἰς τὸ νὰ ὑπερτιμᾷ ἔτι μᾶλλον τὴν ἀξίαν, ἣν δύναται νὰ ἔχῃ ὁ κοινοβουλευτικὸς δικηγόρος ἀπέναντι τῶν δικαστικῶν προσώπων καὶ εἰς τὸ νὰ πιστεύῃ ὅτι οὗτος ἐπιδίδεται εἰς ἀληθινὴν συναλλαγὴν τῆς ἐπιδράσεώς του, ὁσάκις ἀναλαμβάνει ὑπόθεσιν.

Ὅτι εὐκταῖον εἶνε νὰ παύσηται ἡ τοιαύτη κατάστασις τῶν πραγμάτων τόσον πρὸς τὸ συμφέρον τῶν δικαστικῶν προσώπων, ἅτινα ἀδίκως ὑποπτεύει τὸ κοινὸν ὅτι ἐνδίδουσιν εἰς ἐπιδράσεις καὶ τῶν διαδικαζομένων, οἵτινες δυνατὸν νὰ δίδωσι δικηγορικὰ δικαιώματα, ὧν μέρος τοὐλάχιστον δὲν ἀντιπροσωπεύει μόνον τὴν δικηγορικὴν ἀμοιβήν, ὅσον καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἡμετέρου συλλόγου, οὗτινος ἡ καλὴ ὑπόληψις ἐπηρεάζεται ἐκ τῶν τοιούτων ἐπιψόγων πράξεων καὶ ἔτι πλειότερον ἐκ τῆς ὑπερτιμήσεως αὐτῶν ἀπὸ τοῦ κοινοῦ.

Ἐκφράζει τὴν εὐχήν :

Νὰ λάβῃ τὸ Συμβούλιον τοῦ συλλόγου πάντα τὰ ἀναγκαῖα μέτρα διὰ νὰ ἀπαγορευθῇ ἡ δικηγορικὴ ἀνάμιξις εἰς τὰ δικαστήρια τῶν δικηγόρων, τῶν ἐχόντων νομοθετικὴν ἐντολὴν ἐφ' ὅσον διαρκεῖ αὕτη.

Εἴτε διακόπτον τὴν ὑπηρεσίαν τῶν τοιούτων δικηγόρων καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς νομοθετικῆς των ἐντολῆς, ἥτις ἀμείβεται..

Εἴτε ὑποβάλλον αἴτησιν πρὸς τὴν Βουλὴν περὶ ψηφίσεως νόμου, ἀπαγορεύοντος τὴν ἄσκησιν τοῦ δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς νομοθετικῆς ἐντολῆς.

Ἐν προσεχεῖ συνεδριάσει ἡ ὁμάς, ἧς προεδρεύει ὁ Hamel θὰ ἀποφασισθῇ ἐπὶ τῆς εὐχῆς ταύτης, ἥτις παρήγαγε πολλὴν αἴσθησιν.

ΤΙ ΕΙΝΕ ΕΠΙ ΤΕΛΟΥΣ;

Ὑπὸ νέαν μορφὴν παρουσιάζεται τὸ ζήτημα τῆς ὑποστάσεως τῶν Δικηγορικῶν Συλλόγων διὰ τῆς κατωτέρω ἐπιστολῆς τοῦ Προέδρου τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Κερκύρας κ. Σπ. Σ. Λάσκαρη. Πρὸ μηνῶν τὸ ζήτημα εἶχεν ἀναφανῆ ὑπὸ τὴν μορφὴν ἂν ὁ Δικηγορικὸς Σύλλογος εἶνε ἀρχὴ ἀνεξάρτητος ἢ ἀρχὴ ὑφισταμένη καὶ τίνος. Ἤδη προσλαμβάνει ἄλλην μορφήν, ἂν εἶνε **δημοσία** ἀρχή, λύεται δὲ δι' ἐγγράφου τοῦ ... Ταχυδρομείου! οὕτινος περικοπὴ παρατίθεται ἐν τῇ κατωτέρω ἐπιστολῇ, κατὰ παράδοξον ὄντως τρόπον, ὅτι εἶνε μὲν ἀρχή, ἀλλ' οὐχὶ *καὶ δημοσία ἀρχή (!)*. Τὸ ζήτημα, ὡς καὶ ὁ Σεβαστὸς κ. Πρόεδρος τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Κερκύρας παρατηρεῖ, εἶνε ἀρκετὰ ζωτικὸν καὶ χρήζει σοβαρωτέρας ἀντιλήψεως, οὐχὶ διὰ τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν καθ' ἣν ἐμφανίζεται, ἀλλὰ διὰ τὸ μέλλον οὕτινος ἡ ἐξέλιξις δὲν εἶνε εὐχερὲς ἀπὸ τοῦδε νὰ ὁρισθῇ.

Ἡ ἐπιστολὴ ἔχει ὡς ἑξῆς :

Ἀξιότιμε κ. Συνάδελφε

*Τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 11680 ἐ. ἔ. ἐγκυκλίου του διεβίβασεν εἰς τοὺς δικηγορικοὺς Συλλόγους ἀπάντησιν τῆς Γεν. Διευθύνσεως τῶν ταχυδρομείων καὶ τηλεγράφων σχετικῶς πρὸς τὴν αἰτηθεῖσαν ἀτέλειαν ταχυδρομικῆς καὶ τηλεγραφικῆς ἀλληλογραφίας τῶν δικηγορικῶν Συλλόγων, ἅτε ἀποτελούντων κατὰ νόμον ἀρχὴν ὑφισταμένην τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, ἀνεξάρτητον δὲ τῆς Δικαστικῆς Ἀρχῆς καὶ συνεπῶς καὶ πάσης ἄλλης. Τὴν παρὰ τοῦ δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἠλείας αἰτηθεῖσαν διὰ τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης ἀτέλειαν τῆς ἀλληλογραφίας ἡ Γεν. Διεύθυνσις ταχυδρομείων καὶ τηλεγράφων δὲν εὑρίσκει βάσιμον καθόσον λέγει, τὸ ἄρθρ. 43 τοῦ ΓΤΙΖ' νόμου «**δὲν ἀφομοιοῖ τοὺς Συλλόγους τούτους πρὸς δημοσίας ἀρχάς, ἀλλ' ἁπλῶς κανονίζει τὴν τάξιν αὐτῶν καὶ τὸν τρόπον τοῦ ἀναφέρεσθαι πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης καὶ τὰς Δικαστικὰς Ἀρχὰς ἀναγνωρίζον τούτους ὡς ἀνεξαρτήτους Ἀρχὰς οὐχὶ ὅμως καὶ ὡς δημοσίας Ἀρχάς, ὧν μόνον μεταβιβάζεται ἀτελῶς ἡ ταχυδρομικὴ καὶ τηλεγραφικὴ ἀλληλογραφία**». *Ἑπομένως κατὰ τὴν Γεν. Δ. ταχ. καὶ τηλ. οἱ δικηγορικοὶ Σύλλογοι ἀποτελοῦσιν Ἀρχήν, δὲν ἀπαλλάσσονται δὲ ταχυδρομικῶν καὶ τηλεγραφικῶν τελῶν, διότι δὲν ἀποτελοῦσι δημοσίαν Ἀρχήν, ἀλλὰ ἐὰν οἱ Δικηγ. Σύλλογοι δὲν ἀποτελῶσι δημοσίαν Ἀρχήν, τίνος ἄλλου εἴδους Ἀρχὴν ἀποτελοῦσιν; Ἰδιωτικὴν ἴσως κατὰ τὴν Γεν. Δ. ταχ. καὶ τηλ., ἀλλὰ τοιούτου εἴδους Ἀρχὴ ὑπ' οὐδενὸς δύναταί ποτε νὰ νοηθῇ. Ἐὰν δὲ οἱ δικηγορικοὶ Σύλλογοι δὲν ἀποτελῶσι δημοσίαν Ἀρχήν, εἶνε πρόδηλον, ὅτι δὲν εἶνε ποσῶς Ἀρχή, οὕτω δὲ καταργεῖται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 43 τοῦ νόμου. Ἠδύνατο ἴσως νὰ δοθῇ ἄλλη τις ἑρμηνεία ἔστω καὶ βεβιασμένη, ἀλλ' οὐδέποτε, ὅτι οἱ Δικηγορικοὶ Σύλλογοι, καίτοι ἀναγνωρίζονται ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς Ἀρχή, δὲν ἀποτελοῦσιν Ἀρχὴν Δημοσίαν.*

Καὶ δὲν πρόκειται πλέον περὶ τῶν ἐξόδων τῆς ἀλληλογραφίας, ὡς νῦν περιῆλθε τὸ ζήτημα, ἀλλὰ περὶ αὐτῆς τῆς ὑποστάσεως τοῦ δικηγορικοῦ Συλλόγου ὡς Ἀρχῆς, μὴ ἀναγνωριζομένης τοιαύτης ἐν ἐπισήμοις ἐγγράφοις καὶ δὴ αὐτοῦ τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης. Φρονῶ δὲ ὅτι τὸ πρᾶγμα δὲν δύναται νὰ παρέλθῃ ἀπαρατήρητον, καὶ ὅτι ὁ Δικηγορικὸς Σύλλογος τῆς πρωτευούσης, συμπραττόντων καὶ ὅλων τῶν λοιπῶν, δέον νὰ προβῇ εἰς τὰς ἀπαιτουμένας ἐνεργείας, ὅπως οἱ Δικηγορικοὶ Σύλλογοι συμφώνως πρὸς τὸν νόμον θεωρῶνται Ἀρχαὶ καὶ συνεπῶς δημόσιαι Ἀρχαί, ἄλλου εἴδους Ἀρχῶν μὴ ὑφισταμένων, κανονισθῇ δὲ καὶ ἡ θέσις αὐτῶν ἐν ταῖς ἐπισήμοις τελεταῖς, ἥτις φρονῶ, ὅτι δὲν δύναται νὰ εἶνε ἀλλαχοῦ ἢ ὅπου καὶ ἡ τῶν Πρωτοδικῶν.

Δέξασθε ἀξιότιμε συνάδελφε τὰς ἐμὰς συναδελφικὰς προσρήσεις

Ἐν Κερκύρᾳ τῇ 18 Μαΐου 1909

Σ. Σ. Λάσκαρις

Πρόεδρος Δικηγ. Συλλόγου Κερκύρας

ΤΟ ΑΡΘΟΝ 20 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Ἐκ παραδρομῆς ἐν τῷ Κανονισμῷ τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, δν ἐδημοσιεύσαμεν εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον, ἐτέθη τὸ ἄρθρον 20 ὡς εἶχεν ἐν τῷ σχεδίῳ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ οὐχὶ ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως. Ἕνεκα τούτου, ἀνορθοῦντες τὴν παραδρομὴν ἐκείνην, δημοσιεύομεν τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὅπερ ἔχει ὡς ἑξῆς :

«Προτάσεις ἀφορῶσαι εἰς παράλειψιν τοῦ ὀφειλομένου πρὸς τοὺς Δικηγόρους σεβασμοῦ κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῶν ἔργων των ἐκ μέρους ἀρχῆς τινος ὑποβάλλονται κατὰ τὸ ἄρθρον 19ον εἰς τὸν Σύλλογον ἀλλὰ μόνον διὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ κατόπιν προεξετάσεως αὐτοῦ.

Κατὰ τὴν πρὸς ὑποβολὴν ὁρισθεῖσαν συνεδρίασιν ὁ Πρόεδρος εἰσηγούμενος ἀνακοινοῖ τὸ πόρισμα τῆς γενομένης προεξετάσεως».

Σημ. Δικ. Ἡ τροποποίησις ἐγένετο τῇ προτάσει τοῦ συναδέλφου κ. **Ν. Π. Δημητρακοπούλου**, ὅστις, ὡς γνωστὸν ἤδη, κατὰ τὴν πολλάκις ἐπαναληφθεῖσαν συνεδρίασιν, διεξήγαγεν εὐρυτάτην καὶ τὰ μάλα διαφωτιστικὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ δευτέρου καὶ τρίτου κεφαλαίου τοῦ Κανονισμοῦ, ἅτινα κανονίζουν τὰς ἐργασίας τοῦ Συλλόγου καὶ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ἅπτονται ἀναγκαίως τῶν ὁρίων, ἅτινα κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου—πρὸς ὃν σύμφωνος ἔδει νὰ ᾖ καὶ ὁ Κανονισμὸς—χαράσσονται μεταξὺ τῶν ἐξουσιῶν τοῦ Συλλόγου.

Συμφώνως πρὸς τὰς τροπολογίας τοῦ κ. Δημητρακοπούλου ἐψηφίσθησαν τὰ ἄρθρα 14, 16, 18, 19 καὶ 20. Ἀλλ' εἶχεν ὑποβάλῃ πρότασιν, προκειμένου καὶ περὶ τοῦ ἄρθρου 21, ὅπως ἀπαλειφθῇ ἡ φράσις «ἐὰν ἐγκρίνῃ τὴν αἴτησιν», ὑποδείξας, ὅτι ἱδρύεται δι' αὐτῆς λογοκρισία ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν ἐπιστημονικὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ ἀπᾴδουσα πρὸς τὴν φύσιν Συλλόγου ἀποτελουμένου ἐκ μελῶν ἐπιστημόνων καὶ ἀξιοτίμων. Ἡ πρότασίς του ὅμως, ἥτις ἐφαίνετο ἐπιδοκιμαζομένη γενικῶς, κατὰ τὴν τὸ τρίτον ἐπαναληφθεῖσαν συνεδρίασιν ἀπερρίφθη, καθ' ὅσον ἀπροσδοκήτως ἡ συζήτησις ἡ ἀπὸ τόσης περιωπῆς διεξαχθεῖσα κατέληξεν εἰς ζήτημα .... ἐμπιστοσύνης!

Κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίασιν ἀπερρίφθη καὶ ἡ τροπολογία τοῦ κ. Δημητρακοπούλου ἐπὶ τοῦ α' ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 22, καθ' ἥν, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εὑρύτατα ἀναπτυχθείσης γνώμης ὅτι ὁ νόμος ὡρισμένας μόνον ὑποθέσεις τοῦ Συλλόγου ἀνέθηκεν εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, μὴ ἔχοντος ἀνάγκην νὰ προκαλῇ δι' αὐτὰς μόνον τὰς ἀποφάσεις τοῦ Συλλόγου, τὸ ἐν λόγῳ ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 22 θὰ εἶχεν οὕτω :

«Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον διοικεῖ καὶ διαχειρίζεται τὰς ἀνατεθειμένας αὐτῷ ὑποθέσεις τοῦ Συλλόγου, κατὰ τὰ ἐν τῷ νόμῳ καὶ τῷ διατάγματι ὡρισμένα. Εἰσηγεῖται δὲ εἰς τὸν Σύλλογον τὰ εἰς τὰ ἔργα τούτου ὑπαγόμενα μέτρα, καὶ προκαλεῖ τὴν ἐπ' αὐτῶν συζήτησιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ Συλλόγου». Αἱ ψῆφοι κατεμερίσθησαν εἰς 77 κατὰ 22.

Τὸ β' ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 22 ἐψηφίσθη συμφώνως πρὸς τὴν τροπολογίαν τοῦ κ. Δημητρακοπούλου.

Αἱ στῆλαι τῆς «Δικαιοσύνης» εἶνε εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς δικηγόρου, δικαστοῦ ἢ ἄλλου δικαστικοῦ προσώπου, εὑρισκομένου εἰς τὴν ἀνάγκην ἢ ἐπιθυμοῦντος νὰ ἀνακινήσῃ πᾶν ἐν γένει ζήτημα σχετιζόμενον μὲ τὴν ἀπονομὴν τοῦ δικαίου.

Εἰς ἄλλην στήλην, ἔνθα παρατίθενται αἱ λεπτομέρειαι τοῦ ἐπεισοδίου, ὅπερ ἀνεπτύχθη μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῆς ἐφημερίδος ἡμῶν, ὀνομάζομεν τὴν σύμπτωσιν εὐτυχῆ, διότι ἅπαξ διὰ παντὸς — ἃς ἐλπίσωμεν — παρέχεται ἡ εὐκαιρία εἰς τὸν Σύλλογον τῆς Πρωτευούσης, νὰ λύσῃ τὸ ζήτημα τῆς δικαιοδοσίας του ἐπὶ τῶν κατ' ἐπάγγελμα ἢ κατ' εὐκαιρίαν δημοσιογραφούντων δικηγόρων. Ἡμεῖς, ἀπὸ γενικωτέρας πάντοτε σκοπιᾶς ἐρευνῶντες τὰ γεγονότα καὶ ὑπόχρεοι ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἔργου, ὅπερ ἔχομεν ἀναδεχθῇ, νὰ ἀσκῶμεν τὸν ἔλεγχον ἐπὶ παντὸς, ὅπερ προσπίπτει ὡς ἄξιον ἐλέγχου εἰς τὴν ἀντίληψιν ἡμῶν, μεταξὺ τῶν ἄλλων καθηκόντων μας, καταλέγομεν καὶ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μὴ παραιτήσωμεν τὴν γραφίδα, ὅταν εἴτε ἀρχή τις τοῦ Συλλόγου εἴτε τὸ ἓν ἢ τὸ ἕτερον τῶν συμβουλίων τούτου ἐπι-

Ἀρκετὰ ἐπικαίρως

χειρήσῃ τι ὅπερ κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν θὰ ἦτο ἄξιον δημοσίου ἐλέγχου, ὁπότε ὑπὸ ὀξυτέραν μορφὴν προβάλλει τὸ ἐρώτημα: Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εὑρισκόμεθα ἐν σχέσει πειθαρχικῆς πρὸς τοὺς ἐλεγχομένους ὑποτελείας καὶ συνεπῶς τὸν ἐπ' αὐτῶν ἔλεγχον ἐν γένει καὶ τὸν κατ' ἰδίαν τρόπον αὐτοῦ εἴτε ὑπὸ ἔποψιν ὕψους, κατὰ τὴν ἀρκετὰ χαριτωμένην τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης φράσιν, εἴτε ὑπὸ ἔποψιν ἐπιχειρημάτων, θὰ κρίνουν οἱ κρινόμενοι; Τὸ σχῆμα εἶνε τόσον ὀξύμωρον, ὥστε ἂς μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ἐξέρχεται ὁρίων οὐκ ὀλίγων.

Τὸ αὐτὸ ζήτημα ἕνεκα τῆς αὐτῆς ἀφορμῆς ἀπασχολεῖ καὶ τὴν συνάδελφον «Ριζοσπάστην» εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον, ἥτις μετὰ τοῦ ἄλλων ἀρκετὰ δηκτικῶς παρατηρεῖ: «Γενικῶς δὲ τὰ πειθαρχικὰ συμβούλια ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἐκτὸς τοῦ δικαστηρίου πράξεις τῶν δικηγόρων, ὡς πρὸς τὸν κοινωνικὸν αὐτῶν βίον, ἔσονται εἰς ἄκρον προσεκτικά, ἵνα μὴ ἐξέλθωσι τῶν ἀπαραιτήτως ἀπαιτουμένων ὁρίων καὶ μεταβληθῶσιν εἰς τυραννικὰ συμβούλια»,

Γνώμη συναδέλφου

Ὑποθέτομεν, ὅτι ἡ συνάδελφος, ταῦτα παρατηροῦσα, δὲν ἀγωνίζεται ὑπὲρ βωμῶν μόνον, ἀλλ' ἐκφράζει πεποίθησιν παραχθεῖσα ἐκ τῆς ἀκριβοῦς τῆς νομοθεσίας ἡμῶν γνώσεως.

Εἷς δὲ τῶν ἀναγνωστῶν μας, ἀναλαμβάνων νὰ μᾶς ὑπερασπίσῃ διὰ τὴν μομφὴν τοῦ *κακοπίστου* ἡ ὁποία μετὰ τόσης εὐκολίας μᾶς ἀποδίδεται διὰ τοῦ ἀνακοινωθέντος τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, μᾶς ὑποβάλλει τὴν ἀπορίαν: Ἐὰν τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἦτο συγχρόνως καὶ πειθαρχικὸν καὶ ἤσκει τοιαύτην πειθαρχικὴν δικαιοδοσίαν ἐπὶ τῶν μελῶν του Ὑπουργῶν, θὰ εἴχομεν τὸ δικαίωμα νὰ ἀπηυθυνόμεθα πρὸς αὐτὸ καὶ ἡμεῖς οὓς ἠδίκησε *δημοσιογραφῶν*, ἔστω καὶ δι' ἀνακοινωθέντος, ὁ κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός;

Καὶ ἡ εὐτράπελος ὄψις

Ζητεῖται ἡ λύσις μὲ ἐπαγγελίαν νὰ δοθῇ εἰς τὸν μέλλοντα νὰ παράσχῃ τὴν προσφυεστέραν, τὸ νεώτερον καὶ ἄριστα ἐσταχωμένον ἐγχειρίδιον τῶν στοιχείων τῆς λογικῆς.

Δὲν δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν, πῶς συμβαίνει, ὥστε καὶ ἐν Ἀθήναις ν' ἀκούωνται παράπονα πολιτῶν κληρουμένων ἐνόρκων κατ' ἐπανάληψιν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Διότι ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους οἱ ἀπαιτούμενοι τακτικοὶ καὶ ἀναπληρωματικοὶ ἔνορκοι εἶνε μόνον τετρακόσιοι πεντήκοντα (450). Καὶ ἐνῷ δὲ τοιαῦτα ἀκούονται παράπονα, ὑπάρχουσι καὶ οἱ λέγοντες, ὅτι δὲν εἶνε πάντοτε τὸ ὁρκωτὸν δικαστήριον εἰς ἐκεῖνο τὸ ὕψος, εἰς ὃ εὔκολον εἶνε ν' ἀναβιβάζηται πάντοτε. Καὶ ὅμως ἡμεῖς δὲν διστάζομεν, νὰ ἀποφανθῶμεν, ὅτι τὸ εὐκολώτερον πρᾶγμα τοῦ Κόσμου θὰ ἦτο νὰ καταρτισθῇ εἷς κατάλογος περιλαμβάνων χιλιάδας ὅλας ὀνομάτων πολιτῶν παρεχόντων πᾶσαν ἐγγύησιν οὐ μονον ἐπ' ἀληθείᾳ, ἀλλὰ καὶ κατὰ γενικὴν ἀναγνώρισιν. Δὲν νομίζομεν δέ, ὅτι ἀνυπερβλήτους τινὰς δυσχερείας παρουσιάζει ἡ ἐπιβεβλημένη ἀναθεώρησις τοῦ καταλόγου, ἥτις βεβαίως δὲν κατορθοῦται διὰ τῆς τυχαίας προσθήκης τῶν πρώτων ἐρχομένων εἰς τὴν μνήμην ὀνομάτων τινῶν. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο: δὲν νομίζομεν, ὅτι ἐπιβάλλεται ἐκ τοῦ νόμου νὰ περιλάβῃ ὁ κατάλογος τὰ ὀνόματα ὅλων τῶν ἐχόντων τυπικῶς τὰ προσόντα νὰ εἶνε ἔνορκοι. Ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιλογῆς ἑκατόν, ἐξ ὧν θὰ κληρωθῶσι πεντήκοντα, δὲν δύναται νὰ τεθῇ ὑπὸ ἀμφισβήτησιν.

Ἐπιβεβλημένη Ἀναθεώρησις

Ὑποθέτομεν ὅτι δὲν θὰ εἶνε ἐνθουσιασμένος, ἐκ τῶν ὑστέρων τοὐλάχιστον, ὁ κ. πρόεδρος τῶν ἐν Βόλῳ Συνέδρων, μὲ τὸ ἀνδραγάθημα τῆς ἀπροσδοκήτου προσφωνήσεώς του πρὸς τοὺς ἐνόρκους ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει κατὰ τὰ ἐκεῖθεν τηλεγραφήματα πρὸς τὰς ἐφημερίδας. Ἔδωκε μίαν ἀκόμη εὐκαιρίαν ν' ἀποδειχθῇ ἡ πρακτικὴ ἀξία τῆς σιγῆς, τῆς ὁποίας ἠδύνατο νὰ διακόψῃ τὴν μονοτονίαν, ἂν ἤθελε, χρησιμοποιῶν τὸν προεδρικὸν κώδωνα, ὁ ὁποῖος εἶνε πολλάκις ὀχληρός, ἀλλ' οὐδέποτε τοσοῦτον ἐπικινδύνως ἀπρόσεκτος.

Κάλλιον σιγᾶν.

Ἂν ἤθελεν ἁπλῶς νὰ καταγγείλῃ τὸν ἐπιστάτην τῶν φυλακῶν ὡς ἐκμεταλλευόμενον τὰς ψήφους τῶν ἐνόρκων, ἠδύνατο κάλλιστα ν' ἀπευθυνθῇ πρὸς τὸν Εἰσαγγελέα.

Ἡ πανηγυρικότης τῆς καταγγελίας ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ δυσπιστία πρὸς τὸν Εἰσαγγελέα, ἀλλ' ἠδύνατο ἐπίσης νὰ θεωρηθῇ καὶ ἐσχάτη ὕβρις πρὸς τοὺς ἐνόρκους, ἥτις οὐδὲν ἄλλο πρακτικὸν ἀποτέλεσμα ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἢ ἐπικίνδυνον κλονισμὸν τῆς πεποιθήσεως, ἣν ἡ κοινωνία ὀφείλει νὰ ἔχῃ πρὸς ἕνα οὕτω θεμελιώδη θεσμόν. Καὶ ταῦτα πάντα ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι ὁ ἐπιστάτης τῶν φυλακῶν ὑπέσχετο τὰς ψήφους τῶν ἐνόρκων ἢ καὶ ἀπηυθύνετο πρὸς αὐτούς. Ἀλλ' ἂν τοῦτο ἀρκῇ, ἵνα δικαιολογήσῃ δυσπιστίαν πρὸς τοὺς ἐνόρκους δικαστάς, τί θὰ ἐγίνοντο οἱ τακτικοὶ δικασταί, ἂν ἠθέλομεν κρίνῃ ἐκ τῶν πιέσεων καὶ παρακλήσεων, αἵτινες ἀπευθύνονται πολλάκις πρὸς αὐτούς, καὶ δὴ οὐχὶ—ἀπὸ ἐπιστάτας φυλακῶν μόνον . . .;

Καὶ ἐπειδὴ ἑνὸς δοθέντος μυρία ἄτοπα ἕπονται, ἐν τῇ σπουδῇ νὰ δημιουργήσῃ ὁ κ. πρόεδρος θόρυβον περὶ σκανδάλων ἐνόρκων, ἴσως διότι ταῦτα συμβαίνουν... καὶ εἰς Ἀθήνας, παρεῖδεν ὅτι ἐξέθετεν ἐπίσης ἀδικαιολογήτως καὶ τὸν δικαστὴν κ. Βαλασάκην, ὅτι ἐπίσης ὁ αὐτὸς ἐπιστάτης παρεκάλεσε νὰ μὴ ἀναβληθῇ ἡ δίκη.

Ἂν δὲν εἶχε δικαίωμά τι νὰ ἀπευθυνθῇ πρὸς τὸν κ. δικαστὴν παρακαλῶν, οὐδόλως ἐκινδύνευεν ἡ ὑπόληψις τοῦ κ. δικαστοῦ ἐκ τῆς αὐθαδείας ἑνὸς πολίτου.

Ἀλλὰ διατί, παρακαλοῦμεν, ἐκινδύνευεν ἡ ὑπόληψις τῶν ἐνόρκων ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας, ὡς εἶπεν ὁ κ. πρόεδρος; Ἴσως διότι εἶνε ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι δὲν ἀρέσκονται νὰ ὑπομιμνήσκουν τὴν ὕπαρξίν των διὰ θορύβου καὶ προκλήσεως σκανδάλων.

Πρό τινων ἡμερῶν ἐδικάζετο ἐν τῷ Πλημμελειοδικείῳ Ἀθηνῶν εἷς κατηγορούμενος ἐπὶ ἐξυβρίσει διὰ τοῦ τύπου, εἰς τὴν ὁποίαν, ὡς ἐβεβαιώθη, ἠναγκάσθη νὰ προβῇ, ἵνα μὴ ἐπὶ πλέον διασύρεται τὸ ὄνομά του ὑπό τινος ἐμπειρικοῦ ἰατροῦ—καθ' οὗ καὶ ἡ ὕβρις—ὅστις τὸν διεφήμιζεν ὡς θεραπευθέντα ἀπὸ φυματιώσεως διὰ τῶν θαυματουργῶν φαρμάκων του. Τὸ Δικαστήριον, προεδρευόμενον ὑπὸ τοῦ πρωτοδίκου κ. Χοϊδᾶ, ἐξέδοτο ἀπόφασιν, δι' ἧς ἠθωοῦτο ὁ κατηγορούμενος, διότι ἐνήργησε κατὰ τὴν ἀπαγγελθεῖσαν ἀπόφασιν οὐχὶ ἀπὸ animus injnriandi, ἀλλ' ἀπὸ animus defendendi. Σημειοῦμεν ἰδιαιτέρως τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἐκδοθεῖσαν ὑπὸ διακρινομένων ἐν τῷ ἐπιστημονικῷ κόσμῳ δικαστῶν, διότι πρώτην ἴσως φορὰν λαμβάνει καὶ δικαστικὴν κύρωσιν εὐρυτέρα τῆς ἀμύνης ἀντίληψις κατὰ τὰς νεωτέρας ἐπιστημονικὰς θεωρίας.

Animus defendendi

Ὁ κείμενος νόμος περιορίζων τὴν ἄμυναν ἐπὶ ὡρισμένων μόνον κινδύνων, οὓς οὐδὲ διὰ φυγῆς δύναταί τις ν' ἀποκρούσῃ, δὲν εἶνε συνεπὴς πρὸς τὴν παραδεδεγμένην δικαιολογικὴν βάσιν τῆς ἀμύνης, ἥτις δὲν εἶνε δικαίωμά τι κατ' ἀνοχὴν δεδομένον, ἵνα ἁπλῶς συγγνωσθῇ ὁ οἰκείᾳ δυνάμει τὸν κατ' αὐτοῦ κίνδυνον ἀποτρέπων, ἀλλὰ καθῆκον, ἵνα μὴ κατισχύσῃ τοῦ δικαίου τὸ ἄδικον ἐπὶ προσβολῇ τῆς καθόλου ἐννόμου τάξεως.

Τοιαῦται ἀποφάσεις μέσῳ τῆς τύρβης τῆς Πλημμελειοδικειακῆς διαδικασίας ἐκδιδόμεναι, εἶνε ἀρκούντως ἐνδεικτικαὶ τῆς φιλοτίμου προσπαθείας τῶν δικαστῶν, ἐξερχομένων πέραν τῆς ἐμπειρικῆς παραδόσεως, παρέχουσι δὲ γενναίαν εἰσφορὰν εἰς ἐπιστημονικωτέραν ἀντίληψιν τοῦ δικαίου.

Εἶνε ἀστεῖον καὶ πρὸς στιγμὴν νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι εἰς τὴν κατωτέρω παρατήρησιν χρησιμεύουν ὡς δικαιολογικὴ βάσις τὰ πρὸ ἡμερῶν συμβάντα ἐν τῷ Κακουργιοδικείῳ, περὶ ὧν εἰσέτι δὲν κρατεῖ μία μόνον γνώμη. Διότι ἂν ὑπάρχῃ θεσμός, ὑπάρχων ἄλλως κατὰ τὸ Σύνταγμα καὶ δικαιώματι ἀναφαιρέτῳ κυριαρχίας τοῦ Λαοῦ, θεσμὸς καθ' ἡμέραν ἀποδεικνύων καὶ ἐν τῇ ἐφαρμογῇ, καὶ ὡς ἔχουν τὰ παρ' ἡμῖν πράγματα ἐν γένει, δρᾶσιν ἐπαινετὴν καὶ ὅσον εἶνε αὕτη δυνατὸν ἀνθρωπίνως ἄψογον, ὁ θεσμὸς οὗτος εἶνε ὁ τῶν ἐνόρκων ἀπὸ τοῦ 1892.

Ὑπαιτιότης Συνέδρων

Εἶνε μέσα εἰς τὰ ἤθη ἡμῶν πλέον, εἶνε μέσα εἰς τὰ καθήκοντα ἡμῶν, τολμῶμεν νὰ εἴπωμεν, τὸ νὰ παρατηρῆται μία ἀναστάτωσις σχεδὸν καθολικοῦ χαρακτῆρος κατὰ πᾶσαν σημαντικὴν δίκην Κακουργιοδικείου. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἤθελέ τις ἀποδεχθῇ ὅτι σπανιώτατα εἶνε τὰ παραδείγματα ἐπηρεασμῶν — τὸ ἀπόλυτον δὲν εἶνε ἀνθρώπινον — δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ ὅτι κατὰ πολυημέρους δίκας συμβαίνουσιν ἀφόρητοι ὀχληρότητες, δημιουργοῦνται πάθη, προβάλλουσιν ἀναρίθμητοι ἀσχημίαι καὶ ἀπρέπειαι, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει καὶ χαρακτῆρές τινες ὑγροποιοῦνται καὶ ἡ ἀντίληψις τῶν ἁπλουστέρων καὶ τὴν φαντασίαν ἐχόντων μᾶλλον εὐέξαπτον ἀσφαλῶς ὑφίσταται φθορὰν καὶ στρέβλωσιν ἐπιβλαβῆ εἰς αὐτοὺς καὶ τὴν κοινωνίαν. — Τὸ νὰ εἶνε δὲ πολυήμεροι αἱ δίκαι, κατὰ τὸ πλεῖστον συντελεῖ ἡ ἀνορεξία πρὸς ἐργασίαν τοῦ Δικαστηρίου τῶν Συνέδρων, καὶ ἰδίᾳ τῶν κ. κ. Προέδρων, νομιζόντων, ὅτι ἐτέθησαν οὐχὶ ἁπλῶς ἰθύντορες ἀλλ' ἀπόλυτοι κύριοι τῶν διαδικασιῶν. Τὸ πρᾶγμα βεβαίως δὲν ἔχει ἀνάγκην μείζονος συζητήσεως.

ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΙΣ

Εἴχον πάντοτε τὴν γνώμην, ὅτι οὐδεμίαν ἀποτελεῖ ἀσέβειαν, οὐδὲ κἂν θίγει τὴν δικαστικὴν ἀξιοπρέπειαν ἡ ἐνώπιον Ποιν. Δικαστηρίου προσπάθεια τοῦ συνηγόρου, ὅπως ἀποτρέψῃ τὸν ἐν τῇ τυχὸν ὑπαρχούσῃ προκαταλήψει ἐγκείμενον κίνδυνον καταδίκης τοῦ πελάτου του.

Τὴν γνώμην μου ταύτην ἐνίσχυσε πρό τινων ἡμερῶν δήλωσίς τις προερχομένη παρὰ τοῦ προεδρεύοντος τοῦ Πλημμελ. Ἀθηνῶν, ὅστις ἀπὸ τῆς ἕδρας ἀνωμολόγησεν ἑαυτὸν προκατειλημμένον κατὰ τάξεως ἀνθρώπων, εἰς ἣν ἀνῆκεν ὁ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν κατέχων τὸ ἑδώλιον τοῦ κατηγορουμένου.

Ἡ δήλωσις αὕτη, ἦτο πράγματι ὀλίγον ἀπροσδόκητος, ἀλλὰ πλειότερον εἰλικρινής· διότι ἀνεγνωρίζετο, οὕτως εἰπεῖν, ὅτι, ὑπὸ τὴν δικαστικὴν τήβεννον, εἶνε δυνατὸν νὰ κρύπτωνται ἀνθρώπιναι ἀδυναμίαι, χωρὶς αὕτη βεβαίως νὰ παύῃ διὰ τοῦτο, οὖσα λευκὴ καὶ ἄσπιλος.

Ἐκτὸς ὅμως τῆς ἀνωτέρω περιπτώσεως, καθ' ἣν τοσοῦτον ἀπροκαλύπτως ἀνωμολογήθη ἡ ὕπαρξις προκαταλήψεως, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον αὕτη δὲν γίνεται αἰσθητή, κατέχουσα ἡμᾶς· ὑπολανθάνει ἐν τῇ συνειδήσει ἡμῶν, καὶ διὰ τοῦτο εἶνε πλειότερον ἐπικίνδυνος. Δὲν εἶνε εὐχερὲς νὰ διαγνώσῃ τις, ὅτι εὑρίσκεται ὑπὸ τὸ κράτος τῆς νοσηρᾶς καταστάσεως ἥτις καλεῖται προκατάληψις. Εἰσβάλλει αὕτη διὰ μυρίων τρόπων εἰς τὴν συνείδησιν, τόσον ἀθορύβως, τόσον ὑπούλως, τόσον ἡδέως, ἂν ἐπιτρέπεται ἡ ἔκφρασις, ὥστε δὲν ἐννοεῖ τις τὴν συντελουμένην ἐν ἑαυτῷ μεταβολήν. Ὁ Τύπος, ἡ κοινὴ γνώμη, ἡ τάξις εἰς ἣν ἀνήκει ὁ κατηγορούμενος, ἡ ἰδιότης ἣν φέρει, ἡ φυσιογνωμία καὶ πλεῖστα ὅσα ἄλλα εἰσὶν οἱ τρόποι δι' ὧν ἀποτελεῖται ἡ εἰσβολή.

Καὶ ἔχει καί τι τὸ ἡδὺ ἡ προκατάληψις. Πόσον εὐχαρίστως πείθεταί τις περὶ τῆς ἐνοχῆς τοῦ κατηγορουμένου ἔχοντος ἀπεχθῆ καὶ κακούργου φυσιογνωμίαν· διεγείρεται οὕτως εἰπεῖν ἡ ἐπιθυμία καταδίκης αὐτοῦ. Εὐκολώτερόν τις πιστεύει εἰς τὰς ἐνδείξεις τῆς ἐνοχῆς τοῦ τοιούτου κατηγορουμένου ἢ εἰς τὰς ἀποδείξεις τῆς ἀθωότητος. Ὁ χωροφύλαξ ὁ κατηγορούμενος ἐπὶ αἰκίαις κατὰ κρατουμένων ἢ ἐπὶ ἀδίκῳ ἐπιθέσει, εἶνε πολὺ εὔκολον νὰ πληρώσῃ, κατὰ τὸ δή λεγόμενον, ἁμαρτίας συναδέλφων του, διατελῶν οὗτος μᾶλλον ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ἰδιότητος, ἣν φέρει ἢ, ὑπὸ τὸ βάρος τῆς πράξεως, δι' ἣν κατηγορεῖται. Ἡ προκατάληψις, ἐν τῇ πλάστιγγι τῆς ἀπονομῆς τῆς Ποιν. Δικαιοσύνης, βαρύνει πλειότερον τῶν ἀμφιβολιῶν.

Καὶ ὅταν οὕτως ἔχωσι τὰ πράγματα, ὅταν εἶνε δυνατὸν οἱ λεληθότως ὑπὸ τῆς προκαταλήψεως ἔχοντες καταληφθῇ νὰ συνέρχωνται εἰς ἑαυτούς, ἀκούοντες κρουόμενον τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου, βεβαίως ἡ φωνὴ τοῦ συνηγόρου, ὁμιλοῦντος κατὰ τῆς προκαταλήψεως, μακρὰν τοῦ νὰ εἶνε ἀσεβὴς θέλει τοὐναντίον συντελῇ πρὸς ἀπόκρουσιν καὶ πρὸς ἀποτίναξιν οὕτως εἰπεῖν τοῦ ζυγοῦ τῆς προκαταλήψεως, τῆς σκοτίας αὐτῆς θεότητος, ἥτις, εἰσπηδῶσα ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῆς Θέμιδος, παρασύρει τοὺς λειτουργούς της λεληθότως μέχρι τῶν ἑαυτῆς βωμῶν ἐπὶ τῶν ὁποίων τοσαῦτα θύματα ἔχουσι σφαγιασθῇ.

Κωνστ. Βλαχόπουλος

Περίληψις

Τῆς ὑπ' ἀριθ. 3067 (1909) ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπὸ 7 Ἀπριλίου 1909 αἴτησιν τοῦ αἰτοῦντος Ἐπαμ. Κατηγᾶ, ἐκήρυξεν εἰς κατάστασιν ἀπαγορεύσεως τὸν Λουκᾶν Κατηγᾶν καὶ διέταξε τὴν τοιχοκόλλησιν αὐτῆς εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 667 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ὁριζόμενα μέρη.

Ἀθήνησιν 22 Μαΐου 1909

Ὁ πληρ. δικηγόρος
Α. Κοτσώνης

Περίληψις

Τὸ Δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2598 (1909) ἀποφάσεώς του ἐκδοθείσης ἐπὶ τῆς ἀπὸ 12 Ἀπριλίου 1909 ἀναφορᾶς τοῦ Ἰωάννου Κ. Ἀλεξανδροπούλου, κατοίκου Ἀθηνῶν προσωρινῶς διαμένοντος ἐν Πάτραις κατὰ τῆς συζύγου του Ὄλιας Ἰωάν. Ἀλεξανδροπούλου τὸ γένος Ἰωάννου Παραμυθιώτου, δι' ἧς ἠτεῖτο ὅπως διαταχθῇ ἡ ἐνέργεια τῶν δεόντων πρὸς ἔγερσιν τῆς περὶ διαζεύξεως ἀγωγῆς, ἐδέξατο τὴν ἐν λόγῳ ἀναφορὰν καὶ διέταξε τὴν κατὰ νόμον τοιχοκόλλησιν καὶ δημοσίευσιν αὐτῆς ἐν περιλήψει.

Ἀθήνησι 14 Μαΐου 1909

Ὁ πληρεξούσιος δικηγόρος τοῦ Ἰωάννου Ἀλεξανδροπούλου.

Παντ. Τσιτσεκλῆς

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΣΠΥΡ. Σ. ΕΥΚΛΕΙΔΟΥ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΩΣ ΙΣΧΥΕΙ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Ἐξεδόθη τὸ τρίτον τεῦχος τοῦ δευτέρου τόμου ἐκ σελίδων 175.
Τιμᾶται δρ. 4,65

ΕΜΑΝ. Σ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ
Διδάκτορος τῆς Νομικῆς

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΔΟΣΕΩΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΕΝ ΤΩι ΝΕΩΤΕΡΩι ΑΣΤΙΚΩι
ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΩι ΔΙΚΑΙΩι

Ἐναίσιμος ἐπὶ διδακτορίᾳ διατριβὴ ἐκ σελ. 34

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
Τόμ. 1. τεύχ. Α' 1908 Τιμᾶται δραχ. 2

Τύποις Π. Α. Πετράκου